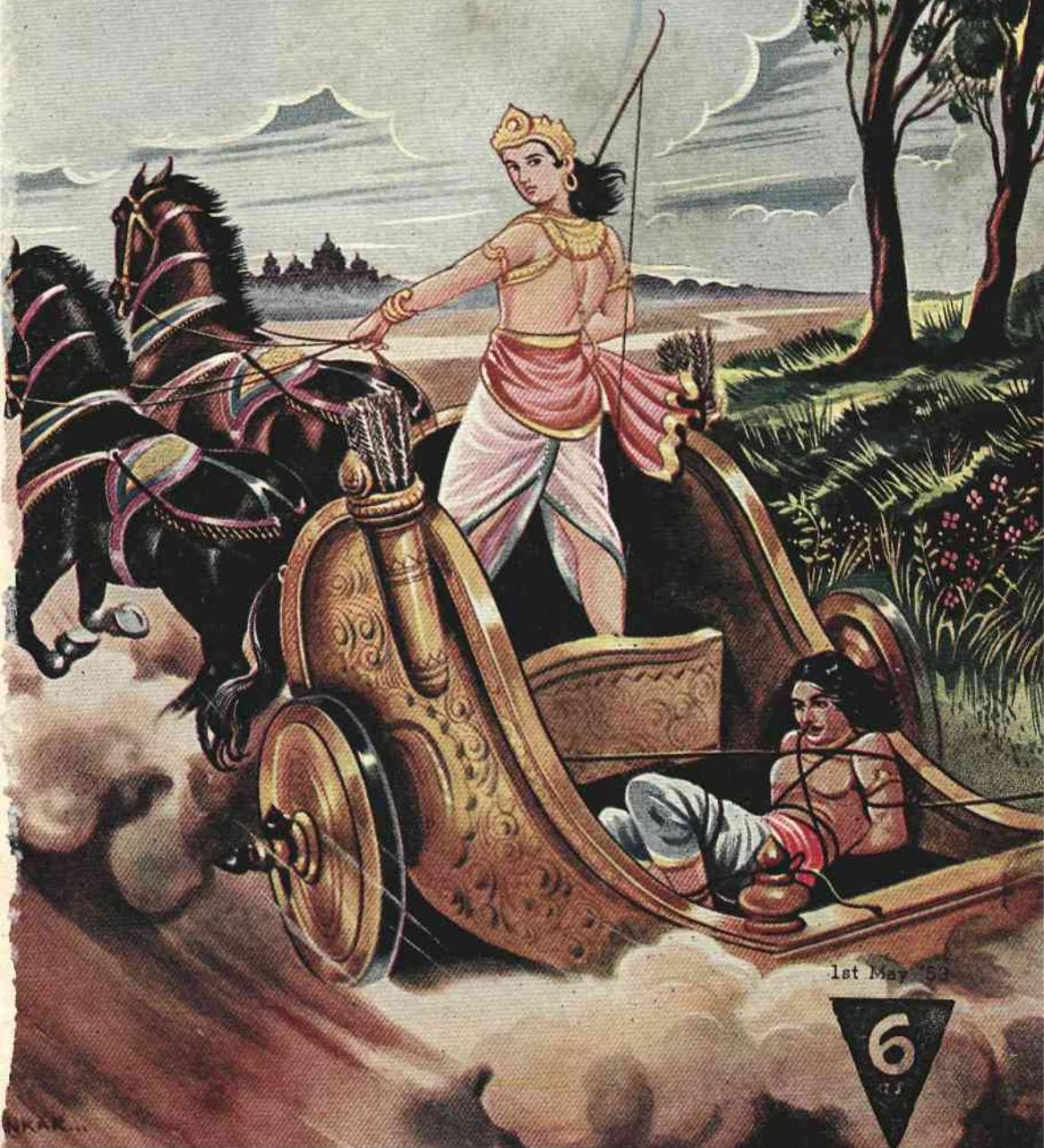

చండవూహ

విల్లుల కర్తల మాసపత్రిక

1st May 53

6

బహు మతి
పూందిన వ్యాఖ్య

విద్యుత్గానం

పంచినవారు :
సి. పి. శ్రీనాథ్ - వెల్లూరు

విల్లుల్

30 వర్షాల్

శంత్ర దేశముంఠు
విస్మయాల!

వక్కోల్ ప్రాణక్షూన్
వాచి

తుండ్ర

(శైలు/ఎ)

బి.యస్.సరోజ..తిక్యులసి..ప్రేమ నటీర్

N44

Release thro: THE VAUHINI PICTURES LTD..

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

సెలవు రోజులలో	...	9	విత్రమైన సమయం	...	33
చీమలూ - రాజూ (గేయకథ)	10		బకరినిమించి ఒకరు	...	39
నీతిగలలేడి (జాతకకథ)	13		దేవదారువు	...	42
శబ్దవేధి (సీరియల్)	...	17	ఇది చేయగలవా ?	...	44
తెడా ఎక్కుడ ?	...	25	ధర్మయుద్ధం	...	45
దైత్యుని తోట	...	29	అసహాయసూరుడు	...	50

ఇవన్నీగాక బదులుచెప్పు - తెమ్మిదిమహాత్మం - భోటోవ్యాఖ్యాత
పోటి - మరి అనేక మైన ఆకర్షణంత మగు కొత్తశిక్షికలు

ప్రసాద ప్రోసెన్

నవీన పరికరాలతో, అసుఖవజ్ఞలైన పనివారితో: లైసు, పోవెలోన్, మ్యాసమ,
కలర్ బ్లాకులు అన్నిరకముల అచ్చుపనులకు అనుకూలించేలాగు
ఉత్తమంగా తయారుచేసి పొకు నకాలంలో అందించగలము.

ఈ ప్రతికలోని బ్లాకులు—కవరుపేజీ బ్లాకు, లోపలి కథల బ్లాకులతో
సహ—అన్ని మేము తయారుచేసినవే.

: వివరాలకు ఈ దిగెన విభాసానికి ప్రాయంది : -----

ప్రసాద ప్రోసెన్

2 & 3, అరాగ్రాల్ రోడ్, వడవళి,

మదరాసు - 26.

వినోదావారి

దేవదాసు

...శరత్ బాబు రచించిన తుఖ్యాత నవల...

రఘుకుత్తురు... వేదాంతం రాఘువయ్య

వామిత్రి... లవిత్త... నాగేశ్వరరావు... రంగారావు... శి.ఎస్.ఆర్... హక్కీటి

మాకు

తీయ వస్తువు

ఆనాలని

యున్నప్పుడు

మార్ట్‌ఫ్స్ కోరండి

MORTON's

ప్రైవేట్ స్టీట్స్

ట్రీ ము ట్రో షీసు, ము భ్య

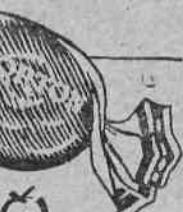
క్రొత్త ఘలము లలోస్సున్న

స్టీట్స్ ల సు అడగండి

సి. ఆండ్ ఇ. మార్ట్ (బండియా) १

ASP

111

డోంగేగారీ

బాలా మృతం

జలహానపైన విధ్వలకు పుష్టినిచ్చి, పంటు మొలచేటప్పుడు అయ్యే విరేచనములు నిలిపి, బలమును ఆరోగ్యము నిచ్చును.

K. T. Dongre & Co., BOMBAY-4

చందాదారులకు మనవి

పైనెల చందాదారు యానెల చివరి వారంలో పొష్యు అపుతవి. నకాలంలో అందయివారు, చారి పోష్యాఫిసులో ఏర్పాద్యు చెస్తూ, పై నెల పద్ధతెదీలోగా మాకు తెలియపరు గెరుతాము. ఆ పైదఱువచ్చు కంప్టెంట్లు, గతి నెలలో చేరలేదనె కంప్టెంట్లు గమనించబడవు.

మెనేజరు

చంద్రమాయ

నందాలకుడు:
‘చక్ర పాణి’

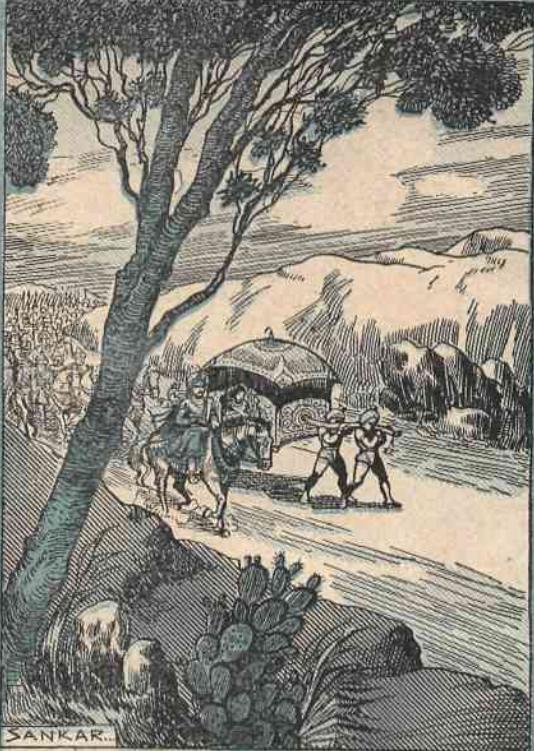
ఈ సంచిక చేరేరికి మీరు సెఱవలలో కులాసాగ కాలక్షిపం చేస్తూ వుంటారు. కాలక్షిపం అనగానే కాలాన్ని వృథంచేయడమని కొందరి ప్రదేశం. కాని అది పార పాటు. మీలో చాలా మంచికి, ఏడాదిశాంగులా చచివే పుస్తకాలు ఒకమూల పడవేసి, అపకాశం ఉన్నంతలో ప్రయుషాలుచే నామని కుతూహలంపు టుండి. వీలైనన్నీ కొత్త కొత్త ప్రదేశాలు చూశాలని ఎరదా వ్యంటుండి. ఇవి నిజానికి, చాలా ముంచి పుద్యోలని గళ్లగా చెప్పానమ్మ. ప్రపంచవిభ్యాతి పొరదిన మరు రచింద్రకవికి పుస్తకాల మిదకం లెకూడా పర్యాటనవేయసంమీఖనే ఎక్కువ మస్తువగా తుంకేది తయ చు ప్రకృతిచ్ఛాయలను చూషటంలోనూ, ఆ సాంచర్యంలో లీనమైంచటంలోనూ ఇయన ఎక్కువ కాలాన్ని వించొగించే రాడు. దీనిని బట్టి, పర్యాటనవే మటం సరదాకోసమేకామ, దానిచల్ల తగినంత ప్రయోజనంకూడా వుంటుందని మనం తెలుసుకోవాలి.

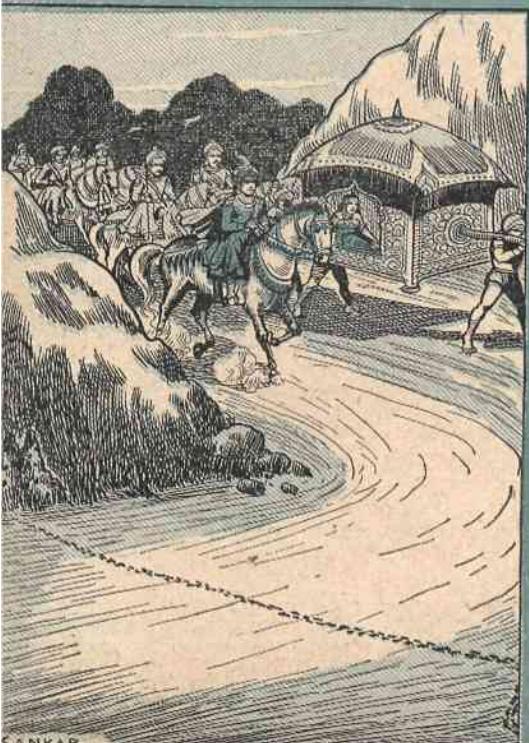
చీ ము లు-రో జూ

అనగనగ ఒక రాజు
అతడు ఆతి బలశాలి.
పేదసాదల అండ,
యముడు దుష్టులపాలి.

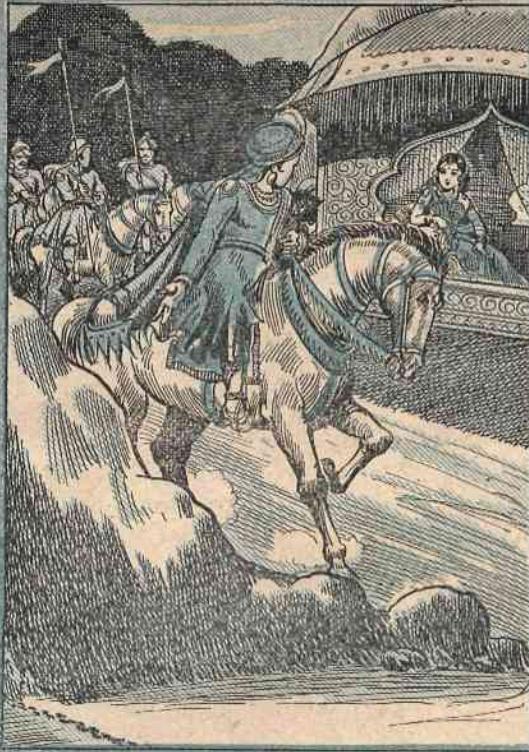
ఖగమృగాదులభాష
కీటకాదుల భాష
ఎరుగు అతడన్నియూ,
లేదు తెలియనిభాష !

SANKAR...

ఒకరోజు అతడు తన
సతి సుహృదులకూడి
ఒక వన్యమాగ్గాన
పయనించుచున్నాడు.
ఇంతలో చూచాడు
పెద్ద చీమల బారు.
అవనుకొంటున్నాయి—
'రాజుగారోచ్చారు.
మనకు మూడిందింక
నేల రాసేస్తారు.
పురుగు లెవరికి లెక్క ?
దొడ్డ ప్రభువులు వారు.'

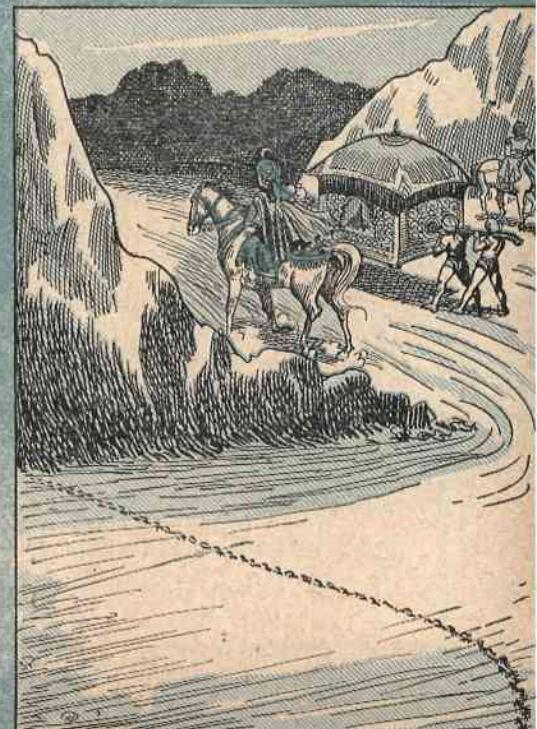
రచన :

కైరాగి

‘ అర్తరక్షణ రాజ
ధర్మమన్నది ధృవం.
సబలమైనది చాల
అబలరోదనరవం.’

అని గిరుకున్నమరలి
త్రోవ తా చూపాడు.
ఊరకే పోలేదు
చిట్టచిమల గోడు.

చీమ పలుకులువిన్న
చతురధరపోపతిక
వింతగా తోచి ఇది
చెప్పాడు నిజ సతికి.
ఆవిడన్నది— ‘ అహ !
ఏమి చీమల పొగరు ?
రాజుకా దూషణలు !
అణచరాదా పొగరు ?’
రాణి మాటలు చెవిని
పెట్టలేదా రాజు.
అన్నాడు వెంటనే
ఆ మంచి మహారాజు —

ఆ టీ విం ది బో మ్మ

వివ్యలు పూర్తిలయినతరువాత ద్రేష్ణాచార్యులు కిమ్ములందరినీ చిలిచి, “నాగురుదక్కిలామాట యొమిటి?” అని అడిగాడు. అందరూ చేతులుకట్టుకు నిలబడి, ‘మీరేమీ కోరినా ఇవ్వటానికి సిద్ధుగా ఉన్నామన్నారు. అప్పుడు ద్రేష్ణుడు “నాకు కావలసిందల్లా ఒక్కపేట : బస్వర్యగర్వంతో మిట్టిపదుతున్న ఆద్రువదుట్టి ఒడివికట్టి తిముకురావాలి’ అని చెప్పాడు.

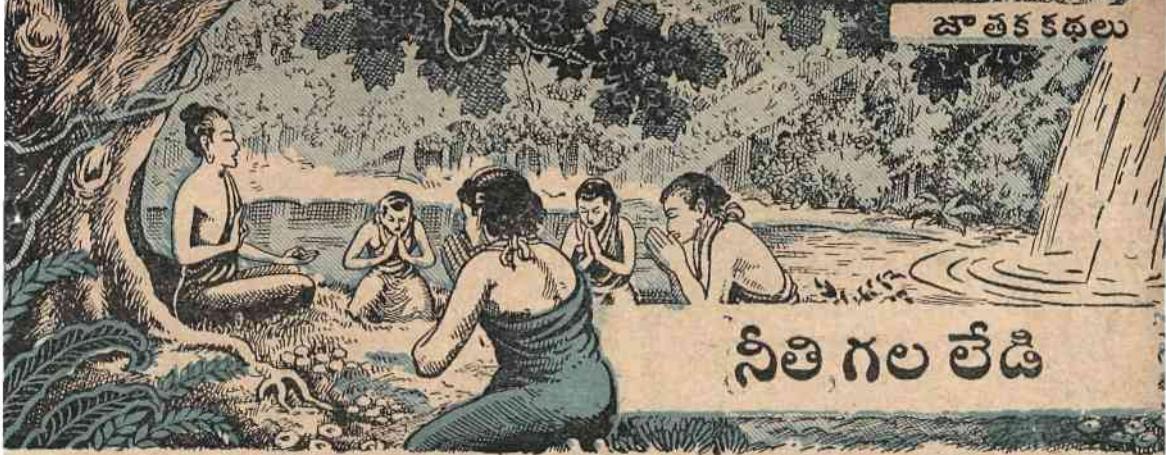
‘ఒక్క, దీనికేముంది !’ అంటూ వారు కవచాలు థరించి, ఆత్మశస్త్రాలు చేతపట్టి, రథాలు తయారుచేసుకుని, ద్రువదుసిపైకి యుద్ధానికితయారై వెళ్లారు. అందరూ వెళ్లారుకాని, అర్ధముడుమాత్రం అప్పుడు వెళ్లాలి.

ఈ వార్త ముందుగానే తెలిసిన ద్రువదుహాజా తన సైన్యాలను సిద్ధం చేసుకొని తలపడ్డాడు. గొప్ప యుద్ధం జరిగింది. ద్రువదుని బాణాలు కౌరవుల కవచాలను చీల్చిచెండాడినె. ఖరుకుమారులందరూ చాపుచెబ్బాలు తిని, పాండవులున్న చేటికి వేరుకున్నారు.

అప్పుడు ఆర్ఘ్యముడు గురువుకు ప్రజామిల్లి, థర్మరాజుకు నమస్కరించి, అనుమతిపుచ్చుకొని, ద్రువదునిమీదికి అత్యుత్సాహంతో బయల్దేరాడు.

బ్రహ్మండమైన మత్స్యులు నముద్రాన్ని ఆల్లకల్లోలంచేసేటట్టుగా భీముడు గదాపాణి అయి, ద్రువదుని యొనుగులను కొట్టాడు. ఆవి కొండలలాగా క్రింద కూలుతూచచిన్నాయి. ద్రువదుని సైనికులు నివ్వేరపడి చూడసాగారు. గురువు ఆజ్ఞ నెరవేస్తాలనే గట్టి పట్టుదలతో అర్ఘ్యముడు ప్రభయకాలపుటగ్గిలాగా ప్రజ్యారిల్లి, ద్రువదుని రథం చుట్టుముట్టి, మహారథుడైన ఆ ద్రువదునిషైన ధారాపాతంగా శరవర్షం కురిపించాడు. ఆయోధ్యికల్లో పోకారాలు చెలరేగినె. అప్పుడు ద్రువదుని రక్షించటానికని సత్యజితుము అర్ఘ్యముడితో యుద్ధచేశాడు. కానీ, వాని రథం కూతిపోయింది. సైన్యం చెదరిపోయింది. సత్యజతు పలాయితుడయ్యాడు.

అప్పుడు మత్స్య ఆర్ఘ్యముడికి ద్రువదుడికి మధ్యని శూరమైన యుద్ధం జరిగింది. అర్ఘ్యముడి దెబ్బులకు తట్టుకోలేక ద్రువదుడు పారిపోబోతుండగా వానిని అర్ఘ్యము పట్టి, కట్టి, ద్రేష్ణాచార్యునిపద్ధకు తిముకపోయి, ఆయనకు తన గురుదక్కిలాగా సమర్పించాడు.

నితి గల లేడి

బ్రహ్మదత్తుడు కాశివగరాన్ని పరిపాలించే కాలంలో, ఒక ప్యాడు బోధింత్యుడు లేడిగా జన్మించాడు. ఆ లేడి బంగారులేడి. దాని కన్నలు కెంపులలాగా మెరిసిపోతూన్నయి. గిట్టిలు వెండి వాటలాగా తళతళలాడుతున్నారు. దానివేరు లక్ష్మిపూసినట్టు ఎరగా పున్నది. అ బంగారులేడి, ఒక మురిచెట్టుకింద నివసిస్తూ, ఐదువందల లేట్లుగల ఒక మందకు పెద్దగావుంటున్నది. దానికి 'మురిచెట్టులేడి' అని పేరు.

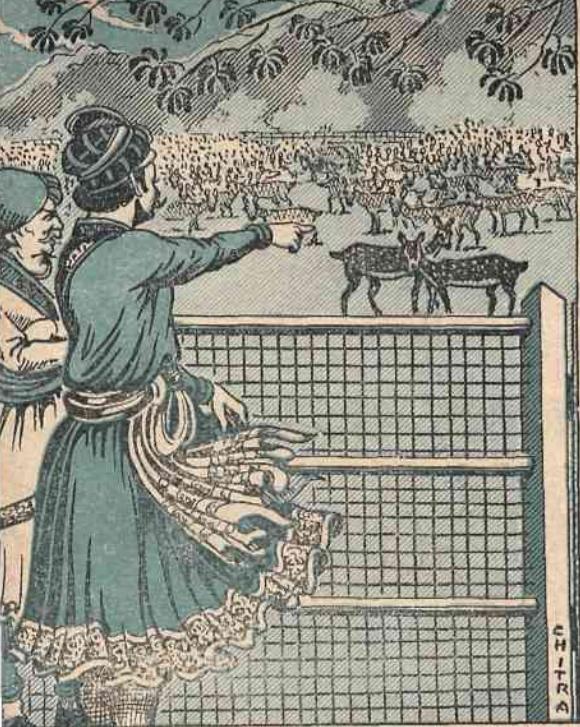
ఆ సమీపంలోనే ఒక రావిచెట్టుకింద మరి ఒక లేడి నివసిస్తున్నది. అదీ బోధింత్యుని లాగా అందమైన లెడే. బంగారపూఛాయాదే. దాని పెద్దలికంిండకూడా ఒక ఐదువందల లేట్లు గల మంద ఉంటున్నది. దీనికి 'రావి చెట్టులేడి' అనిపేరు.

ఆ కాలంలో కాశిరాజుకు వేట ఒక వ్యాసనంగా ఉండేది. రోజు తనవెంట వేటకు

రమ్మని ప్రజలనందరినీ నిర్వంధించేవాడు. ఈ ఒత్తుడి సహంచలేక, ముఖ్యులు పది మంది ఒకచేటు కూడి ఇలా యోచించారు:

"ఈ రాజుకిపట్టిన వేటపిచ్చివల్ల మన పనులన్నీ నాశనమపుతున్నయి. ఈ బాధ తప్పించుకునేటందుకు—రాజు గారి తో టోనె తిండి, నీళ్లూ సదుపూయించేసి, లేట్ల మంద నుతెచ్చి వది లితెనో!" అని అనుకున్నారు. ఇందుకు అందరూ సమ్మతించారు. అనుకున్నట్టే తోటలో మంచి గరిక మొలిపించి, నీచివసతి అమర్చి, సిద్ధంచేశారు.

జనమంతా కలిసి, ఆడపులకు పోయి లేట్యును పట్టసాగారు. వాళ్ల పట్టిన వాటిలో, లేట్యుమందల పెద్దలెన మురిచెట్టులేడి, రావిచెట్టులేడి దొరికపోయానై. పట్టిన లేట్యునన్నిటనీ వాళ్లు సిద్ధచేసివుంచిన తోటలోపలికి తరుముకుపోయారు. అన్ని తోటలోపలికి పోగానే ద్వారం మూసివేశారు.

తరువాత వాళ్ళు రాజువద్దకు పోయి,
“ప్రభూ!—మా పనులు పాడుగాకుండా,
మీ సాకర్యంకోసం మే మీర్చాటు చేశాము.
దయవుంచి, యటుపైన ఆ తోటలో లేట్లను
మీ ఇష్టారాజ్యంగా వేటాడి, అరగించ
వచ్చు” అని విన్నవించారు.

వాళ్లకోరికప్రకారం, రాజు వెళ్ళి తోటలో
చూచేసరికి బంగారుఛాయగల లేట్లు రెండూ
కంటబడినై. వాటని చూచి ముచ్చటపడి,
‘ఈ దండింటినీమాత్రం కొట్టకూడదు’ అని
ఆజ్ఞాపించాడు. వేటకు రోజు రాజే వెళ్ళే
వాడు. ఒక్కొకప్పుడు వంటవాడు వెళ్లేవాడు.

రాజు ఎక్కుపెట్టిన బాణం చూడటం
తోనే లేట్లు భయపడి, చెల్లాచెదురుకావటం,
దెబ్బతిన్న లేట్లు లెక్కలేకుండా, చచ్చి
పడిపోవటమూ మామూలయింది. అప్పుడు
మర్కిచెట్టులేడి ఐన బోధిసత్యుడు రావిచెట్టు
లేడిని పిలిపించి, ఇలా అన్నది :

“ మిత్రమా!—వేటలో మన లేట్లు
లెక్కాపత్రం లేకుండా చచ్చిపోతున్నాయి.
చచ్చేవి చస్తాపుండగా, అనపసరంగా అనేక
మైన లేట్లు దెబ్బతింటున్నాయి. రోజు
ఒక లేడిఱనా చచ్చేతీరాలి కనుక, వంతులు
విరుద్ధాం. వంతువచ్చిన లేడి తిన్నగా
వధ్యాలకు పోవటం, కత్తికింద కొయ్యమీద
మెడ చాచటం మామూలుచేదాం. ఇలా బతే,
తక్కిన లేట్లకు దెబ్బలు తప్పుతే.”

ఈ ఏర్పాటు రావిచెట్టులేడికి నచ్చింది.
అది సమ్మతితెలపగానే, నాటినించీ ఒకొక్క
మందలోనించి రోజు ఒకొక్క లేడి వధ్య
శాలకు పోయి, కత్తికింది కొయ్యమైన మెడ
పెడుతూవచ్చింది. ఇందువల్ల మందలలో
పుండె తక్కిన లేట్లకు దినదినగండం తప్పి
పోయింది.

ఇలాపుండగా, ఒకరోజున—

రావిచెట్టులేడి మందలో పుండె ఒక
చూలులేడికి వంతువచ్చింది. వెంటనే అది

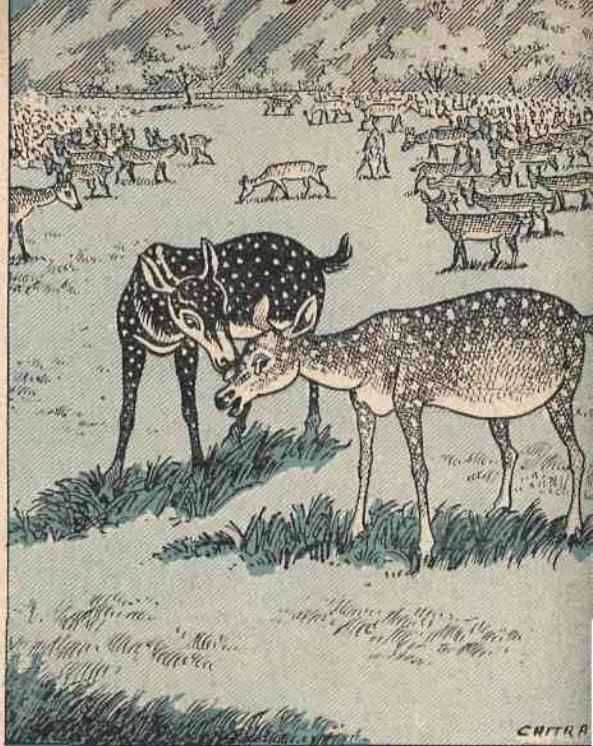

తన యజమానివద్దకు వెళ్లి “నేను నిండు చూలాలిని. ఇక కొద్దిరోజులు పోతే నేనూ నా బిడ్డాకూడా రాజుగారి ఫలహరానికి ఉపయోగపడతాము. కనుక, ఇప్పటిమట్టుకు నన్ను వదిలిపెట్టండి” అని అనేకవిధాల ప్రాథేయపడింది.

అందుకు రావిచెట్టులేడి “టట్, అలా విల్లెదు, యెవళ్లకర్కు వాళ్లు అనుభవించి తీరవలిసిందే. నీవంతుకి మరొకళ్లను పంపటం వనికిరాదు” అని నిష్ట్రసగా చెప్పింది. అప్పుడు ఆ చూలులేడి బోధిసత్కుండిగ్గరకు పోయి తన విచారగాధ వలపోసుకుంది.

బోధిసత్కుండు అంతావిని, “నీకువచ్చిన భయమేమిలేదు. నువ్వు వెళ్లు. నీప్రాణానికి నాప్రాణం అడ్డు” అని ధిమాచెప్పి పంపాడు. ఆ చూలులేడి వెళ్లగానే, మర్రి చెట్టులేడి సరాసరి వధ్యాలకు పోయి, తలకు తికింది కొయ్యిపైన పెట్టి నించుంది.

అంతలో రాజుగారి పంటలవాడు వచ్చి చూచి, ఆశ్చర్యపోయాడు. “ఇదేమిటి! ప్రభువువారు కమించి వదిలిన ఈ బంగారులేడి వచ్చి నించుందేమిటి!!” అంటూ, పోయి, యావార్త రాజుకు చెప్పాడు. ఈ వార్త వినగానే రాజు రథంయొక్క, పరి

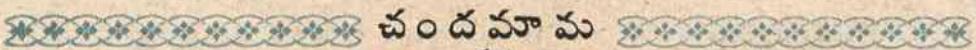

CHITRA

వారంతోనహ అక్కడికి వచ్చేశాడు. వచ్చి బోధిసత్కుండితో “ఓ లెళ్లరాజా!—నిన్ను స్వేచ్ఛగా ఉండుపుని వదిలిపెట్టాముకదా! నీవువచ్చి ఇలా మా మూలు లేడి లాగా కత్తికింద మెద పెట్టదమే మిటి?” అని అడిగాడు.

“ప్రభూ!—ఇందులో మరేమీ విపరీతం లేదు” అంటూ, ఆరోజు పంతు వచ్చిన చూలులేడి కథ అంతా ఎనికిడిచేసింది.

మర్రిచెట్టులేడిమాటలు మెచ్చుకొన్నాడు రాజు. ‘ఓ లెళ్లరాజా!—నీవంట ఉదారుణీ, కరుణాశుఫునీ, ప్రేమమూర్తినీ మానవ

జాతికు కూడా ఎక్కుడా నేను చూడలేదు. నిన్నచూస్తే నాకు చాలా సంతోషమవుతున్నది. లే. నిన్నా ఆ చూలులేకినీకూడా వడిలేస్తున్నాము' అన్నాడు.

'దేవరా!—మా రెండు ప్రాణాలు మట్టుకు మీరు రకిస్తే అంతమాత్రాన ప్రయోజనం యేమున్నది? మీ ఆజ్ఞాపల్ల, తోటలో పుండె జక్కలేకిప్రాణం కాపాడినట్టు ఆపుతున్నది. మరి, తక్కిన ఆన్నిటిమాటా యేమిటిప్రభా!' అని అడిగింది మర్రిచెట్టు లేది.

"వాటినీ వడిలేస్తున్నాం" అన్నాడు రాజు, ఎంతో ఉదారంగా.

"లేళ్ల రుమాత్రం ప్రభువులు వడిలేస్తే యే మైనట్టు?— ఆడవిలో చతుప్పాత్తుచు ఎన్నో శున్నాయికదా? ఆవికూడా లేళ్లవంటి ప్రాణులేకవా? అవిమాత్రం రకింపబడ పద్దా?" అని మల్లి అడిగింది మర్రిచెట్టులేకి.

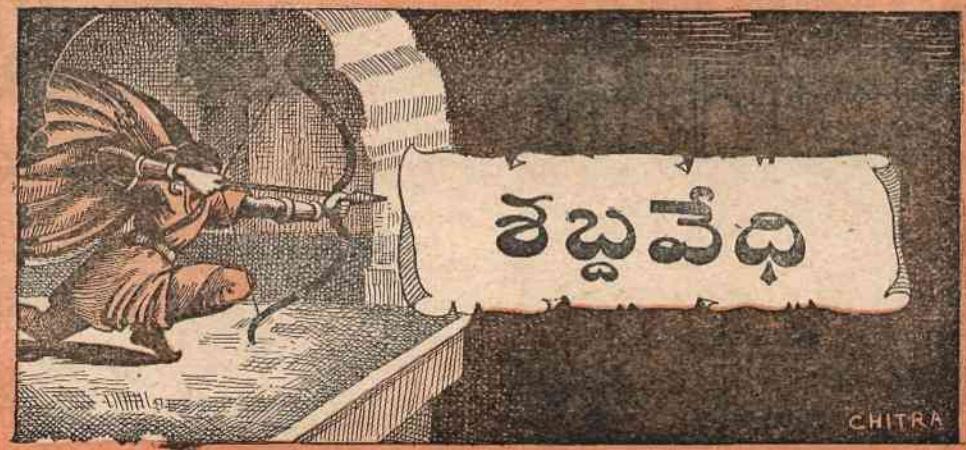
"నరి, జంతువులన్నిటినీ వదిలి పెట్టేస్తాం" అని ఆభయమిచ్చాడు రాజు.

అంతటతో ఊరుకోలేదు మర్రిచెట్టు లేది, "ఏలికా!— చెట్లమిది పక్కలూ, నీతిలోని చేపలూకూడా మనవంటి ప్రాణులేకదా! జంతువులనూ పక్కలనూ మట్టుకు ప్రభువులు రకిస్తే ఏమైరట్టు?" అని మళ్ళీ ప్రశ్నించింది.

"అప్పను. నువ్వు చెప్పినమాట చాలా సబబుగా పుస్తది. ప్రాణులన్నిటినీ తాకుండా వడిలేస్తున్నాం" అని వాగ్గానం చేశాడు రాజు.

ఇలా ప్రాణికోటి అంతకిప్పానా రక్షణ పాండటానికి వాగ్గానం తీపుకొన్నతరవాత బోధించుడు: "రాజు!—ధర్మం నిలబెట్టు. న్యాయం పాలించు. ఈ ప్రపంచలో గల ప్రాణికోటి అంతటినీ దయతో చూడు. తరించు" అంటూ, ఎన్నో నీతులు బోధించాడు. తరువాత మళ్ళీ ఆడవిలోని తన స్థానానికి తమ వెళ్లిపోయి నిశ్చింతగా వుంటున్నది, మర్రిచెట్టులేది.

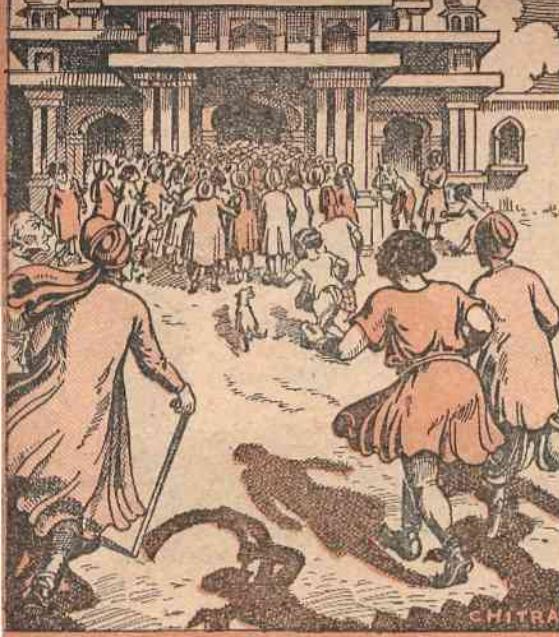

ఇంతలో ఒక కృష్ణముంచి పచ్చిందే, ఒక బాణం జూంయ్యమంటూ కాలపాశంలా పచ్చి మునలిగంగులూ గుండెలో గుచ్ఛుకొన్నది. దెల్చుతే క్రిందపడిపోయా దతను. జాలిగుండె గల విజయువర్మ అతని గుండెలో గుచ్ఛుకొనిపున్న బాణం లాగివేళాడు. పాపం, గంగులు ఒక్కుసారి ‘అఖ్యా!’— అని మూలిగి ప్రాణాలు పదిలాడు. బాణం చేతిలో పట్టుకొనిపున్న విజయువర్మ దానిని పరీక్షించి చూచి, ‘ఇది దాలా చిత్రమైన బాణం’ అన్నాడు. ఆ బాణాంమీద “గంగులకు ‘శబ్దవేది’ కానుక” అని చిన్న ఆశ్చర్యాలతో చెక్కిపుంది. ఆ శబ్దవేదినిగురించిన ఈ చిత్రకథ కొన్నివందల ఏళ్ళాలు:

నేడు మధ్యప్రాంతమని పిలువబడుతున్న ఆల్లకల్లోలంగా ఉండేది. అబోతుల పోరులో వింధ్యాచల పరిసరప్రాంతం ఆనాటకి చిన్న తెగదూడలు నలిగిచ్చినట్టు ఈ ప్రభు చిన్న రాజ్యాలుగా విభజింపబడి వుండేది. ప్రభు పుల్ల కొట్టాటల్లో ప్రజలు నలిగిచ్చేవారు. అప్పటికి హిందూ, బౌద్ధ సామ్రాజ్యాలు సరే, ఇక జమీందారుల సంగతి, భాషం అంతరించిపోయాయి. కానీ మొగలులు దుల నంగతి చెప్పిదేమితి? ఒక్కుక్కరు ఇంకా అడుగుపెట్టలేదు. చాలా గడ్డురోజుల లవి. అదుపులో పెట్టేవారు లేక చిన్నచిన్న సామంతులు తమ లోతా ము కొట్టాడు కుంటూ వుండేవారు. దేశం అరాచకంగా,

అల్లకల్లోలంగా ఉండేది. అబోతుల పోరులో తెగదూడలు నలిగిచ్చినట్టు ఈ ప్రభు పుల్ల కొట్టాటల్లో ప్రజలు నలిగిచ్చేవారు. సరే, ఇక జమీందారుల సంగతి, భాషం దుల సంగతి చెప్పిదేమితి? ఒక్కుక్కరు ఒక్కుక్క చిన్నదండు ప్రాగుచేసి వాటి సాయంతో లోకులను దేచుకొంటూ ఉండే వారు. ఇందుప్పల్ల ఆరోజుల్లో ఏ ఆందా లేని పేదవారికి బోతుగా రక్షణ వుండేదికాదు.

CHITRA

నాడు వింధ్యపరిసరాల్లో పెద్దరాజ్యాలని చెప్పతగినవి రెండే ఉండేవి : ఒకటి బీన లూపురు రాజ్యం. రెండవది కోసలూపురు రాజ్యం. ఈ రాజ్యాల అధిపతులిద్దరూ సూర్యపంశియులు. వారి తాతలు అన్న దమ్ముల బిడ్డలు. ఏదో గృహకలహం వచ్చి ఇదిపరకు ఒకటిగా పస్తున్న బీనలూపురు రాజ్యాన్ని ఇద్దరూ చెరిసగం పంచుకొన్నారు. ఈవిధంగా కోసలూపురురాజ్యం ఏర్పడింది.

అప్పటినుంచి ఈ రెండు రాజ్యాల మధ్య పచ్చగడ్డివ్చై భగ్గన మండుతూ వచ్చింది. దాయాదులపోరు ఎవ్వరెరుగనిది! మన కథాప్రారంభాన ఒకనాటి సాయం

కాలం, కోసలూపురు సరిహద్దుల లోని గిరికోటలో రణభరి ప్రోగసాగింది. గిరికోట కోసలూపురులోనిదే ఐనా బీసలూపురు రాజ్య సరిహద్దును తాకుతూఉంటుంది. ఆ కోట యజ మాని పేరు భీమవర్ష. ఆయన ప్రస్తుతం కోటలో లేదు. సైనికులతో సహారామనగర్ వెళ్ళిఉన్నాడు. ఇప్పుడు ఆయన పురోహితుడూ, ఆంతరంగిక మిత్రుడూ ఐన పోమశక్రే దుగ్గాధిపతి.

రణభేటి వినగానే, రామనగర్ వెళ్గా కోటలో మిగిలిపున్న పురుషులంతా ఎక్కుడి వని ఆక్కుడనే వదిలేసి, మొగసాలవద్ద ప్రోగయినారు. ఆక్కుడ పదిపేదు పడ్డినిమి దేండ్ల రౌతు ఒకడు సమస్తమైన ఆయుధాలూ ధరించి నిలబడిఉన్నాడు. ఆతడే భీమవర్ష పెంచుతున్న యువకుడు. ఆతని పేరు విజయవర్ష.

ఈ ప్రోగయిన శారులు 'అనలుసంగతి ఏమిటీ?' అని ఒకరినొకరు ప్రశ్నించుకోపటం చూచి ఆ యువకుడు మళ్ళీ కోసలూపురు, బీసలూపురు రాజ్యాల రెండితిమధ్యాయుద్ధం జరుగుతోన్నదనీ, భీమవర్షగా రలు ఆయుధం పట్టగల ప్రతి పురుషుల్ని తోడ్డుని రమ్మని కబురంపారనీ, వారికి చెప్పాడు.

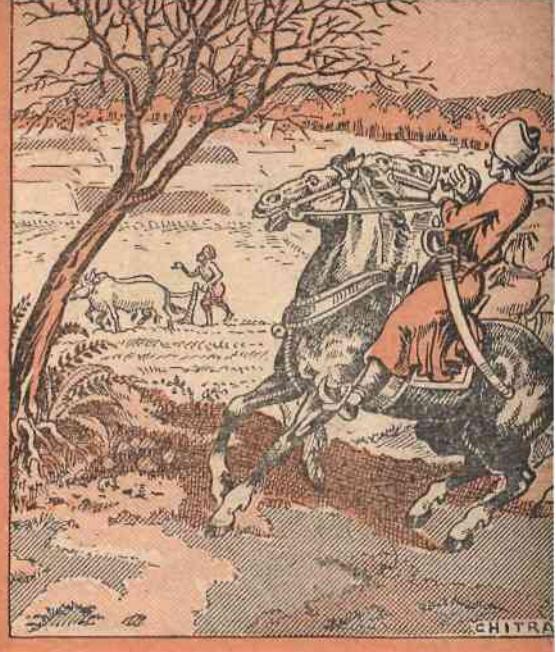
ఈ సైనికుల జాప్యుకు రామసింగు నాయకుడుగా పుంటాడని, సామశర్వగారు ఈ విషయమై స్వయంగా ఆజ్ఞాపిస్తారనికూడా చెప్పాడు ఆ యువకుడు.

ఈవార్త విని జనులు రకరకాలుగా మాట్లాడుకొనసాగారు. దురాధిషతి ఇన భీమ వర్ష అంటే వారికెవరికి ఆప్టై ఇష్టంలేదని ఆ మాటలవల్ల స్వప్తంగా తెలుస్తుంది. ఇంత లోనే గుర్తం ఎక్కి రామసింగుకూడా వచ్చాడు.

వచ్చి రావటంతోనే అతడు 'అంతా సిద్ధంకండి. చికటి వడకముందే మనం బయలుదేరాలి' అన్నాడు. రామసింగు అంటే భీమవర్షగారికి కుడిబుజంలాంటివాడు. అయిన ఆజ్ఞాప్తకారం ఎక్కుడివాళ్ళక్కడ అంతా సిద్ధంకాసాగారు. ఇంతలో రామ సింగు ఒకనిని పిలచి 'ముసలి గంగు ఎక్కుడ?' అని అడిగాడు.

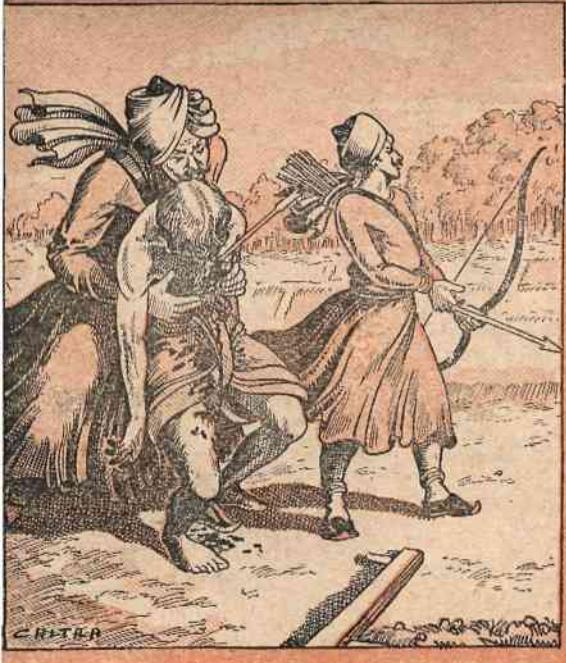
'బహుశా చేసుపనిలో ఉండిపుంటాడు' అని ఆ వ్యక్తి జవాబుచెప్పాడు. ముసలి గంగులు చేసు కోటబయట పున్నది. విజయవర్షా, రామసింగు ఇద్దరూ ఆక్కడికి దొడుత్తారు.

ముసలిగంగులు చేలో పనిచేసుకుంటూ ఏపో కూనిరాగాలు తీస్తున్నాడు. వీళ్ళిద్దరూ

వచ్చిన అలికిడి విన్నాడే లేదో, తలత్తికూడా చూడలేదు. 'ఏమయ్యా గంగయ్యా! నీకు పిలుపు వచ్చింది. ఇప్పుడే వచ్చి కోటలోని సైనికులకు నాయకత్వంపహించమని సామశర్వగారి ఆజ్ఞ' అని అన్నాడు రామసింగు. 'మప్పు ఉన్నావుగదయ్యా' అన్నాడు గంగులు నప్పుతూ. 'ఆయన పుండరు. కోటలో' ఉన్నవారందరినీ ప్రాగుచేసుకుని ఆయన రామనగర వెళ్లబోతున్నాడు. భీమవర్షగారు కబురంపించారు' అన్నాడు విజయవర్ష.

'అయితే మరి నేనిక్కుడ నాయకత్వం పహించే దెవరికి?' అన్నాడు గంగులు.

‘అమగురు సైనికులూ, సోమశర్వగారు ఇక్కడ పుంటారు’ అన్నాడు రామసింగు. కాని గంగులు అతని మాట విననెలేదు.

అతడు దగ్గరలోనే ఉన్న ఆరబ్బంవైపు చూస్తున్నాడు. ‘విమిటంత దీక్షగా చూస్తున్నావు?’ అని అడిగాడు రామసింగు. ‘పక్కలు’ అన్నాడు గంగులు అలాగే చూస్తా. రెండువందల గజాల దూరంలో ఉన్న చెట్లగుబురుమీద ఒక పక్కలగుంపు చెల్లాచెదురుగా ఎగురుతూ అరుస్తున్నది.

‘పక్కల్ని చూచేదేమిటయ్యా?’ అన్నాడు రామసింగు. ‘అదే తెలివితక్కువ. పక్కలంటే ఆరబ్బానికి కాపలా. క్రొత్త

వాళ్ళైవరు వచ్చినా వాటి ఆలజడివల్ల మనకు ముందే తెలుస్తుంది. ఇప్పుడా చెట్లగుబురులో శత్రువులే పొంచి ఉన్నారనుకో, నీ కెలా తెలుస్తుంది?’ అన్నాడు గంగులు.

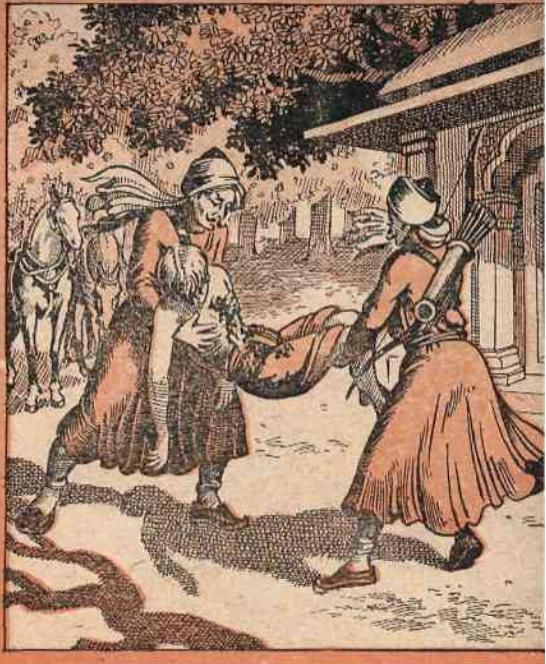
‘శత్రువు లెక్కడినుంచి పస్తారయ్య ఇక్కడికి? రాంసగరలో ఉన్న మన సైనాయలు తప్ప దగ్గరలో వేరే సైనాయలు. లేనిదే?’ అన్నాడు రామసింగు. ‘ఓయి చిచ్చవాడా! భీమవర్మనూ, అతని అనుచరుల సూ డబ్బుతీరుడానికి వేరక్కడినుంచో రావాలటయ్య శత్రువులు? ఈచుట్టుపట్ల ఉన్నవారిలో మనని ద్వేషించని. వారెవరు?’ అన్నాడు గంగులు.

రామసింగు నేటినుంచి కొంచెంసేపు మాట రాలేదు. గంగులు చెప్పినది నిజమన్న సంగతి అతనికి బాగా తెలుసు. ‘సరే, సరే, ఇక పద. సోమశర్వగారు ఇప్పుటికే మండిపడుతూ ఉంటారు. ఐనా నీ నేటికి హద్దులేదు’ అన్నాడు. ఇంతలో ఎక్కడినుంచి వచ్చిందో, ఒక జాబాంబాంబ్యామంటూ తాలపాకంలా వచ్చి ముసలి గంగులు గుండెలో గుచ్ఛుకొన్నది. దెబ్బతో క్రింద పడిపోయా డతను. రామసింగు ఒక్కగంతువేసి దగ్గరనే ఉన్న ఒక

ఖండరాయి వెనుక దాగాడు. విజయవర్ష
తన ధనుస్తు తీసి, బాణం ఎక్కుపెట్టి
ఆ రణ్యం వైపు చూచసాగాడు. కాని
అరణ్యం ప్రశాంతంగా ఉంది. అకు బా-
కదలలేదు.

రామసింగు, విజయవర్ష బాధతో
కొట్టుకలాడుతున్న గంగులువద్దకు వెళ్లారు.
జాలిగుండెగల విజయవర్ష అతని గుండెలో
గుచ్ఛకొనిపున్న బాణం లాగివేశాడు.
పాపం, గంగులు ఒక్కసారి ‘అబ్బా!’
అని మూలిగి ప్రాణాలు వదలాడు.

చెతిలో బాణం పట్టుకొనిపున్న విజయ
వర్ష దానిని పరీక్షించిచూచి ‘ఇది చాలా
చిత్రమైన బాణం’ అన్నాడు. ‘ఏదీ, నన్ను
చూచనీ?’ అని రామసింగు బాణం తీసికొన
చోయాడు. విజయవర్ష బాణంమీదనున్న
నెత్తురు తుడిచి చూపించాడు. ఆ బాణం
మీద “గంగులుకు ‘శబ్దవేధి’ కానుక” అని
చిన్న ఆక్రాలతో చెక్కుపుంది. ‘శబ్దవేధి?
ఎవరి శబ్దవేధి? దొంగపేరులాగుందే? సరే,
మనకూడా ఇవేగతి పట్టిందాకా ఆక్రుడ
ఎందుకు కూడేవాలి? గంగులు తేడుగనుక
కనిపంగంగులు శవాన్నయినా తీసుకపొదాం
వద’ అన్నాడు రామసింగు.

ఇద్దరూ కలిసి గంగులు శవాన్ని దగ్గర
లోనే ఉన్న అతనింటికి మోసుకు వెళ్లారు.
వెంటనే సౌమశర్వకు ఖబురువెళ్లింది.
అతడు కొద్దిసేపట్లోనే ‘ఎమయ్యా! ఏమి
జరిగిందేమిటి?’ అంటూ వచ్చాడు. ‘ఇంకేం
జరగాలనీ? గంగులును చంపేశారు!
అన్నాడు రామసింగు.

ఈ వార్త వినగానే సౌమశర్వకు
ముచ్చెమటలు పోశాయి. ముఖం వెలాచెల
బోయింది. కాళ్లు గజగజ పటికాయి.
ఆసనంమీద కూలిబడ్డాడు.

‘ఇది ఎలా జరిగిపుంటుంది?’ అని
బొంగురుగొంతుకతో అన్నాడు. అప్పుడు

అన్నాడు సామశర్మ. 'మీరు బలేవారండి? అన్ని తెలిసీ ఇలా అంటారేం సామశర్మ గారూ! మన భీమవర్గాదికి ఒక పక్షమనేది లేదన్నవిధయిం ఎవరికి తెలియదు? గిట్టుబాటుగా ఉండేపక్షం ఉంటా డాయనుశత్రువులు ఒయికసుంచే రావాలా? ఆయన ఎన్ని కొంపలు కూల్చుతే దు? ఎన్ని ఫోరాలు చేయించలేదు? ఎన్ని నిందు ప్రాణాలు తీయలేదు?' అని అవేషపడుతూనే సింగు హతాతుగా ఆగిపోయాడు.

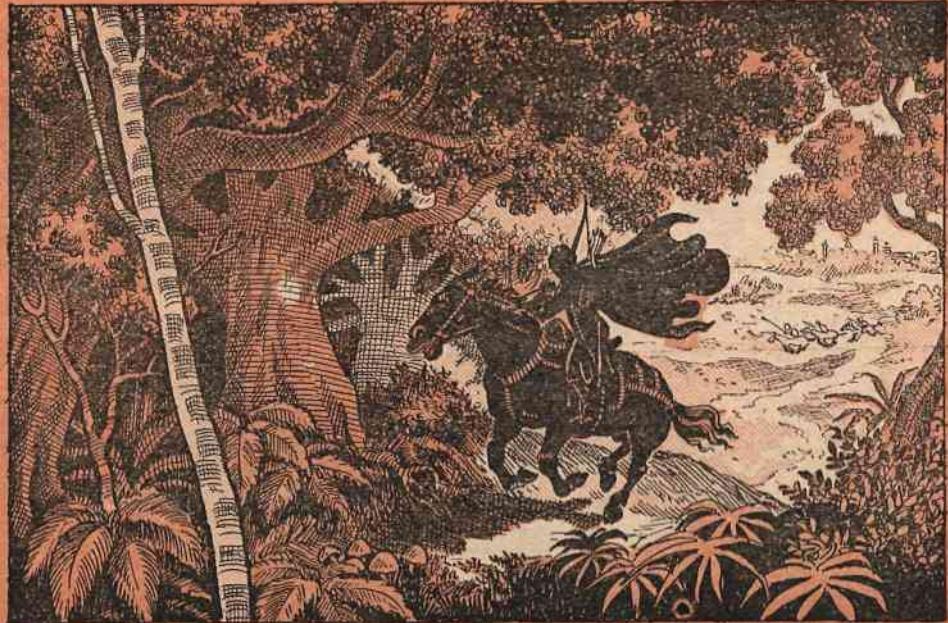
సామశర్మ చల్లగా అంటున్నాడు—
'సింగు, నీ నేరు కొంచెం దురుసు.
ఎందుకైనా మంచిది. కొంచెం అదుపులు
పెట్టుకో. తరువాత విచారించి లాభం
లేదు' అని, మాటమార్చి 'గంగులు లేదు.
నిన్న పంపితె కుదరదు. నువ్విక్కడే
ఉండాలి. కాలం మంచిదికాదు' అన్నాడు.

ముగ్గురూ బయటకు పచ్చారు. వెచ్చి
గుర్రాలెక్కి మొగసాలవైపు వెళ్లారు.
అక్కడ ప్రాగ్నిష్టున్న సైనికులను చూడగానే
సామశర్మకు కొంత ఊరటకిగింది.
'పరవాలేదు. భీమవర్గారు కోపపడవల
సిన పని ఉండదు' అన్నాడు. ఇంతలో 'అతు
నెవరు?' అంటూ సింగు ఉలికిక్కిపడ్డాడు...

ఎవడో మొగ పాల వెనుక నుంచి పారిపోతూ కనుపించారు. 'పట్టుకోండి, చూస్తారే?' అని సింగు ఒక్క కేకవేసి గుర్రాన్ని దొడుతీయించసాగాడు. చాలా మంది అతనిని అనుసరించారు. కాని అందరికంటే తెలివైన పని చేశాడు విజయ పర్మ. బాబం ఎక్కు పెట్టి కొట్టాడు. కాని గురి సరిగా లేకపోవటంవల్ల బాబం ఆక్రోత్త వాని గుర్రాన్ని రాసుకొంటూపోయింది.

ఐతే, అతడు అదృష్ట వంతుడు. అందరినీ తమ్మించుకొనిపోయి అరణ్యంలో మాయ మయ్యాడు. నిరాశ చెంది తిరిగివచ్చారు

అంత. ఇంతలో నారాయణ—సామశర్మ అనుచరుడు—'జదేమిలో మాడండి' అంటూ ఒక లేఖ పట్టుకోచ్చాడు. దానిమీద చిత్ర మైన పాట ఒకటి రాసిపుంది. సామశర్మ ఆపాట ఇలా చదువసాగాడు:—
నాదగ్గరనే పున్నాయండి, నాలుగు బాణాలు.
మంచి వాడిగలవవి, తీస్తాయా దుష్టుల ప్రాణాలు.
మునలిగంగుగుంపెల నెకబాబం రిప్పున దూసింది.
కూత్రజరిగినది మునలిగంగులుకు, తప్పదు రాసింది.
క్రూరుడు రామసింగుకోనఁ ఒకబాణం దాచాను.
వాడేగావా సౌంసగర్ తగలెట్టిన పైతాను.
సామశర్మకోనఁ ఒకబాణం దాచేపుంచాను.

అభయవర్ష గంతుక కోశాడె చేతులార తాను.
భీమవర్ష ద్రేష్టాక న్యాల్వదె, కాదనగలదెవడూ ?
యాదవవంశపు మునలం వాడె, వాయుకాక ఎవడు?
ద్రేష్టారా ! మీమీ చేతలు తలచుకొనండింకా.
మీవెల్పులు ఎవరన్న వ్యంతే పిలుచుకొనండింకా.

ఇస్తు శబ్దచేధి,

ఆతని అనుషులు.

ఇది చదివి సోమకర్మ ‘ఆయ్యయ్యా !
ఎంతఫోరం ! ఎంతఫోరం ! పైగా నేను
అభయవర్ష గంతు కోశానట. ఇంతకంటే
పచ్చాబద్దం జంకేమన్న పుండా?’ అనటం
మొదలెట్టాడు.

అప్పుడు రామసింగు ఆతని దగ్గరకు
వెళ్ళి చెవిలో విదే చెప్పాడు. వెంటనే
సోమకర్మ నేరు కట్టుబడిపోయింది. ఆతడు
విజయవర్షవైపు బదురుగా చూడసాగాడు.
దీనికి కారణం విజయవర్ష గ్రహించక
పోతేదు. ఆతని తండ్రిపేరే అభయవర్ష.
అసలునంగతి ఏమిలో ఎవరికి తెలియదు.

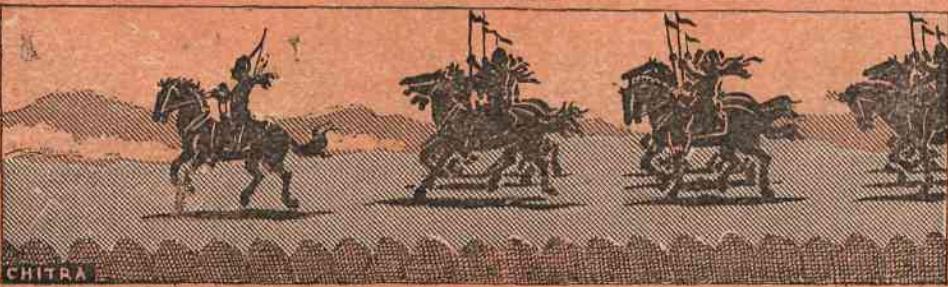
కాని, మొత్తానికి ఆతని తండ్రి చాలా ఏళ్ళ
క్రితం కిరికోటలోనే హత్యచేయబడ్డాడు.

అప్పటిలో ఆ హత్యనుగురించి చాలా
అలజడి బయలుదేరింది. కొంత విచారణ
కూడా జరిగింది. కాని రోజులు మంచివి
కాకపోవటంపట్ల, నెరం ఎలా జరిగిందో
నిర్మారణవెయ్యుకూనికి, నెరష్టుష్టి పట్టుకోని
దండించటానికి పిలులేకపోయింది.

తరువాత సోమకర్మ రామసింగుతో కలిసి
అలోచించి, జరిగిన విషయాలన్నీ విపు
లంగా ఒక ఉత్తరం రాసి విజయవర్ష
చేతికి ఇచ్చాడు.

క్రొత్తగా తను ప్రాగుచేసిన సైనికులను
వెంటబెట్టుకుని విజయవర్షను భీమవర్ష
గారి పద్దకు వెళ్లమని ఆజ్ఞాపించాడు. చెప్ప
పలసిందంతా ఇనతరువాత విజయవర్ష
ఉత్తరం మొలలో దేపుకొని తన దళంతో
పాటు రామసగర్ బయలుదేరాడు.

(ఇంకా పుండి)

వేడా ఎక్కడ?

కిష్టన్న ఒక చిన్న బియ్యంమరకు యజమాని. అతని మర కృష్ణవేదున వున్నది. మర చాలా చిన్నదైనా కిష్టన్న న్యాయమైన వాడని పేరు పడటంచేత, చిన్నచిన్న కాతాదారులూ, వ్యాపారులూ, ఎక్కువగా అతని వద్దకే వచ్చేవారు.

వద్దు ఆడినందుకుగాను కిష్టన్న అందరి అగా ఉబ్బులు గాక, తెచ్చిన ధాన్యంలో పదవపంతు తస కూలికంద తీసుకొనేవాడు.

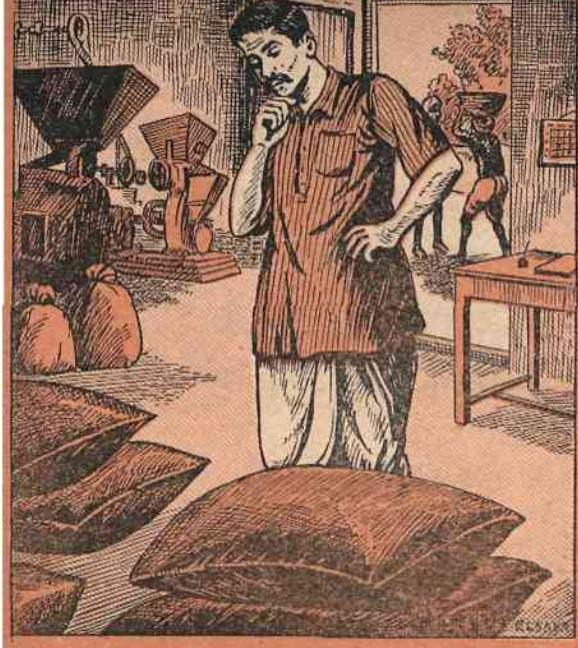
అతని కాతాదారులలో దక్కుర్చుపంతుడు ఒక్కడే ఉన్నాడు. పదిహేను రోజుల కొశారి ధాన్యంబస్తాలు పంపుతూపుంచాడు.

ఒక రోజున అ గ్రీమంతునివద్దనుంచి కొన్ని బస్తాల ధాన్యం కిష్టన్న ముల్లుకు వచ్చినె. బస్తాలుతెచ్చిన నశుకరులు వాటిని అక్కడ పడవేసి వెంటనే వెళ్లిపోయారు. పరసగా పేర్చివున్న ఆ బస్తాలు మాడగానే కిష్టన్నకు ఒక ఆలోచన కలిగింది :

‘ఇప్పుడు పదిబస్తాలు వచ్చినె. ఇందులో నాకు కూలికంద ఒకబస్తా పత్తుంది. సరే. ఈబస్తా గాక, పైగా మరికొంచెం ధాన్యం నేను తీసుకుంటేనెం? తోడి ముల్లువాళ్ళందరూ చేసేపని యిదేకదా?’—అనుకుని, బస్తాధాన్యానికి పైగా మరికొంచెం తీసి, వేరే ఒకచోట దాచుకున్నాడు.

దా చు కు న్నా డేగాని, అప్పటినుంచీ అతనికి మనస్సు సరిగాలేదు. అక్కడనే పక్కన ఒక పేద రాలు పెట్టిపోయిన ధాన్యపుబస్తా పుంది. అదిచూచి కిష్టన్న ఇలా అనుకున్నాడు :

‘పోనీ, అందులో ఎక్కువధాన్యం తీస్తే తీశాను. ఫరహాలేదు. ఈ పేదరాలి బస్తాలో నా పదవపంతుకంటె తక్కువగా తీసుకుంచాను. ఆ పాపానికి ఈ పుణ్యానికి సరిపొతుంది’. ఈవిధంగా సరిపెట్టుకున్నాడు కిష్టన్న. మల్లా పదిహేను రోజులయేసరికల్లా

నామీద అనుమానపడలేదు. ఇలా అను కోవటానికి కారణం ఆయన ఎప్పటిలాగా నెలకు రెండుసార్లూ ధాన్యం పంపిస్తూ వుండటమే. కనుక, చేసిన పారపాటు దిద్దుకోవటానికనీ ఒక పనిచేస్తాను. నాకు కావలసిన పదవవంతు కూలికంటె ఒక్కొక్కుతడవ తక్కువగా తీముకుంటూ వుంటాను. అలాంతే, పట్టు బదుటానికి అవకాశం ఉండదు' అనుకొన్నాడు.

అనుకొని, ప్రతితడవా తనకూలి తక్కువగా తీముకోవటం ప్రారంభించాడు. ఈ విధంగా, శ్రీమంతుని ఎదటకి వెళ్లి ఏమీ చెప్పుకో సవపరం తేకుండా, కొద్దికాలం లోనే తను దొంగలించిన సామ్మా తీవ్రివేయ పచ్చనని తలిచాడు.

శ్రీ మంతుని భార్య ఎప్పటికప్పుడు ధాన్యం కాలిపించే పంపించేది. మిల్లునుంచి వచ్చిన బియ్యంకూడా, వెంటనే కాలిపించి చూసుకునేది. ఎక్కువ తక్కువలు రావటం కనిపెట్టి, ఒకరోజున భర్తతో చెప్పిందామే. కాని, ఆయన నమ్మలేదు. ఏమీ?—కిష్టన్న తండ్రికాలంనాటినుంచీ ఆ మిల్లు అంటే ఎంతో నమ్మకం ఆతనికి. అందుచేత ఎంత మాత్రం అనుమానపడలేదు.

ఐనా, మళ్లీ మళ్లీ చెబుతూనేవుం దామె. ఒకరోజున బియ్యం తక్కువకు బయలు ఎక్కువగా వచ్చిందని ఆమె చెప్పేసరికి, ఆయన నష్టుతూ “ నేను చెప్పానుకాదా, వాడెంతో మంచివాడనీ, నమ్మకమైన వాడనిన్ని ? ” అన్నాడు.

ఈలోగా అక్కడ కిష్టన్న—తన యుక్క తెలుసుకోలేకపోయారుకదా అనే తృప్తితో ఒకరోజున తనవంతు కూలి తీసుకోవటం అనలే మానివేశాడు.

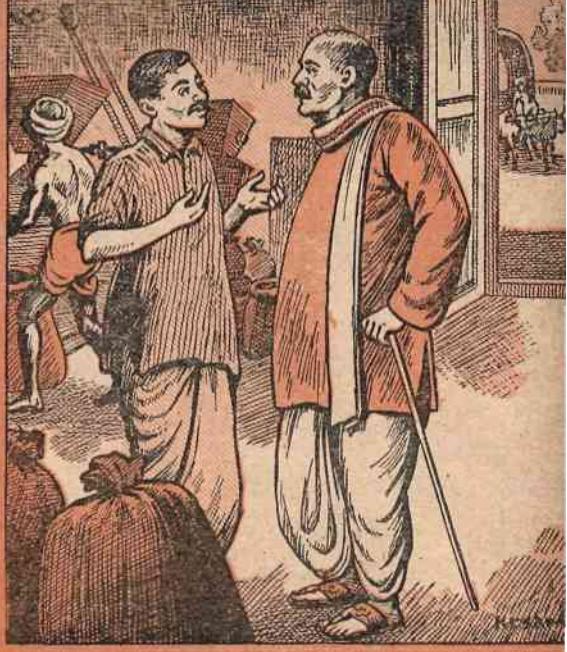
ఆరోజున శ్రీమంతుని భార్య,—బియ్యం ఎక్కువగా వచ్చాయని చెప్పింది భర్తతో.

మరునాడు ఉదయాన్నే శ్రీమంతుడు బండిమీద బయలుదేరి కిష్టన్న మిల్లుకు వెళ్లాడు. ఆయనను చూచి కిష్టన్న నిస్సేపు ఉయ్యాడు.

“ కిష్టన్నా ! — మేం పం పేధాస్యం ముందుగా కొలిచి చూసుకోంటున్నావా ? ” అని అడిగాడు శ్రీమంతుడు.

“ చూస్తున్నానంది... ” అన్నాడు కిష్టన్న, మెల్లిగా.

“ మాకు బియ్యం ఎక్కువగా పడపిం మున్నాపుటేమిటి ? ఇలాంతే నీకు—పాపం, నష్టం రామటయ్యా ? ” అన్నాడు, మళ్లీ.

కిష్టన్నముఖం వెలవెలబోయింది.

“ మీ నాయన కాలంలో ఎన్నడూ తేడా రాలేదు కిష్టన్నా ! ” అన్నాడు శ్రీమంతుడు.

కిష్టన్న ఆయన పాదాలమీద పడ్డాడు. బొటబొట కన్నీళ్లు రాలినై. తన తంత్రమంతా విప్పిచెప్పి, కిమాపతి కోరుకొన్నాడు.

“ ఇది వెల్లడించవద్దని ” బతిమలాడాడు.

శ్రీమంతుని హృదయం కరిగిపోయింది. కిష్టన్నకు అభయమిచ్చాడు. ఇండికి వెళ్లి భార్యతో ‘కిష్టన్న తూనికరాళ్లు సపరించి వచ్చా. ఇట్లుపైన బియ్యం సరిగానే వస్తాయితే’ అన్నాడు. నాటినుంచి మరెన్నడూ ఆమె భర్తతో నేరం చెప్పలేదు.

సు లు వైన కనరత్త

ఇంట్లోనే కనరత్తచేయటానికి ఏలున్నది. కొన్నిరకాల వ్యాయామాలకు పరికరాలతో పనిఉండదు. అలా పరికరాల అగత్యంలేని ఒక రకం కనరత్తగురించి ఇక్కడచెబుతా. ఈ కనరత్త శాధనానికి బలం కలిగించటమే కాకుండా, నీ స్నేహితులకు వినేదాన్నికూడా కలిగి స్తుంది. ఇటువంటి ఆఫ్సోదకరమైన కనరత్త నీహాచేయవచ్చు. చేసిచూడమని నీ స్నేహితులను ప్రోత్సహించసూవచ్చు.

సుమారు అడుగున్నర పొడవుగల కొంచెం లాపుపాటి కర్ర ఒకటి (బొమ్మలో చూపినట్టుగా) చేతపుచ్చుకో. ఇది తిన్ననైన కర్రముక్కగానీ, రూళ్ళకర్గానీ కాపచ్చు.

నీ రెండుకాళ్ళూ సరిగా పెట్టు. చేతులు రెండూ నిటారుగా చాచి, సరీగా పటంలో చూపిన మోస్తుగా కర్రముక్క పెట్టుకో. ఇప్పుడు రెండుకాళ్ళతో ఆ కర్రమైనుంచి దూకాలి. మొట్టమొదటే సరిగా దూకడం కష్టమైన పని. కనుక, ముందుగా పచ్చగడ్డిపెనగాని, మెత్తుని తివాసీపెనగాని సాధకంచేసే, దెబ్బతగిలినా లాధించదు.

2. ఇంకో మంచి కనరతుకూడా చెబుతా : అదే కర్రను ఇప్పుడు వీపువెనుక పెట్టుకో. రెండు చేతులూ కొంక లాగా ఉంచి కర్ర చేతులకూ, వీపుకి మధ్య ఇరుకోడై ఉండేటట్టు చెయ్యి. (ప్రక్కన ఉన్న బొమ్మ చూడు.) ఇప్పుడు నిటారుగా నిలచి నడవటానికి ప్రయత్నించు. ఈ కనరతువల్ల నీను తిన్నగా, రీరిగా నడవటం అలవాటు చెతుంది. పంగి, ముసలివాళ్ళలా నడిచే అభ్యాసం ఉంటే అది వెంటనే పోతుంది.

SANKAR...

ఆనగనగా ఒక తోట. అది దైత్యనిది. అందులో రోజు పిల్లవాళ్లు ఆడుకొనేవాళ్లు. ఆ తోట ఘలవ్యక్కలతోనూ, ఘులమొక్కల తోనూ ఎంతో అందంగా వుండేది. చెట్లమీద పటలు మధురగానాలు చేస్తూండేవి. నేల మీద పచ్చిక దట్టంగా పెరిగి, మొత్తని తివాసీ పరిచినట్లు ఉండేది. ఆ తోటలో ఆడుకుని పిల్లలు ఎంతో అనందిస్తూ ఉండేవారు.

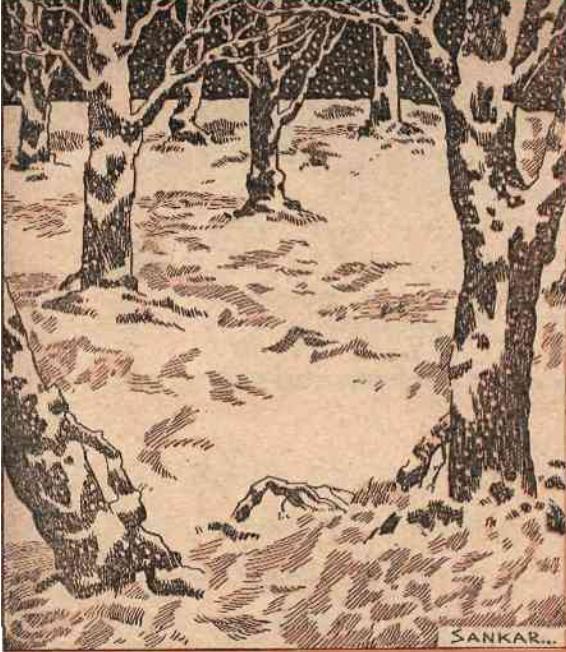
బకనాడు దైత్యుడు తిరిగివచ్చాడు. దూర దేశంలో వున్న స్నేహితుని ఇంట్లో ఏకెట్లుండి, అతడు అనాడే తిరిగివచ్చాడు. పిల్లలు తన తోటలో ఆడుకోవటం మాసి వైత్యుడు కోపంతో “మీరంతా ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నారు?” అని అరిచాడు. పిల్లలు భయపడి పారిపాయ్యారు.

ఇతరులు తన తోటలోకి రాకుండా చేయాలని దైత్యుడు నిశ్చయించుకున్నాడు. తోటచుట్టూ ఎత్తయిన గోడ ఒకటి కట్టిం

చాడు; ‘ఇతరులు లోనికి రాకూడదు’ అని గుమ్మానికి ఒక బల్లకూడా కట్టాడు. పిల్లలు ఆడుకొనేందుకా చేటులేదు. రోడ్సుమీద దుమ్ము, రాళ్లు ఉండేవి. ఘూర్యం తాము షయిగా ఆడుకునే తోటను తలుచు కొని పిల్లలు ఎంతో విచారపడేవాళ్లు.

వసంతబుతువు వచ్చింది; దేశమంతరా రకరకాల చెట్లు ఘువులు ఘూసినవి; పటలు కిలకిలలాడుతూ చెట్లను ఆశ్రయించినవి. కాని దైత్యుని తోటలోమాత్రం కితాకాలం మారలేదు. పిల్లలు లేనందువల్ల పటలు పాటలు పాడుదలవలేదు; చెట్లు ఘులు ఘూయటమే మరిచిషయినవి. ఒకసారి ఒక చిన్న గడ్డిపుప్పు తోంగిచూచిందికాని ‘ఇతరులు లోనికి రాకూడదు’ అనే బల్ల చూసి వెంటనే ముడుచుకొనిషయింది.

మంచుకూ, చలికి వాటికి ఎంతో సంతోషంగా వుంది. వాటిని తరిమేందుకు వసంతం

SANKAR...

యా తోటలో ప్రవేశించలేదు; ఎన్నాళ్ల యునా
ఇక్కడే హయిగావుండే అవకాశం వాటికి
దొరికింది.

మంచుతో నెలంతా తెల్లబారింది; చెట్లపై
తెల్లని మంచు వేలాడసాగింది. ఉత్తరపు
గాలిని ఆహ్వానించింది మంచు; ప్రతిరోజు
గాలి విపరీతంగా విచటంవల్ల దైత్యుని
ఇంటి పైభాగం చాలా దెబ్బతిన్నది; ఇంటి
లోని గాజుసామానూ, పింగాణీసామానూ
చాలాభాగం పగిలపోయింది.

‘ఈసారి వనంత బుబుతుపు ఆలస్య
మయిందేం?’ అని దైత్యుడు ఆశ్చర్యపడ్డాడు.
ఒకనాటి ఉదయాన దైత్యుడు మేలుకునే

సరికి మధురగానం వినపడింది. కమ్ముని
సువాసన వీచింది. చివరకు వసంతం
వెచ్చిందేమోనని దైత్యుడు కిటికిలోనుంచి
చూచాడు.

తాను కట్టిన ప్రహారిగోడలో ఒకపక్క చిన్న
కంతచేసుకొని పిల్లలు తన తోటలోకి ప్రవే
శించారు. ప్రతి చెట్లుమీదా ఒక బాలుడు
వున్నాడు. ప్రతిచెట్లూ పూల తో యెంతో
అందంగా పూగుతోంది. పవ్వని నేలమీద
చిన్నవిన్న తెల్లనిపూలు సవ్యతున్నవి.
పథులు మధురంగా పాడుతున్నవి. ఆ
దృశ్యం నిజంగా కనులపండుపుగా వుంది.

కానీ ఒకమూల మాత్రం ఒక చిన్న
పిల్లవాడు విచారంగా నిలబడి పున్నాడు.
మరీ చిన్నవాడు కావటంవల్ల చెట్లు ఎక్కు
లేకపోయ్యాడు. అక్కడికి కుప్రాదు ఎక్కే
టందుకు వేలుగా చెట్లు వంగింది; ఐనా
లాభం లేకపోయింది. చెట్లునిండా మంచు
కమ్ముకున్నది.

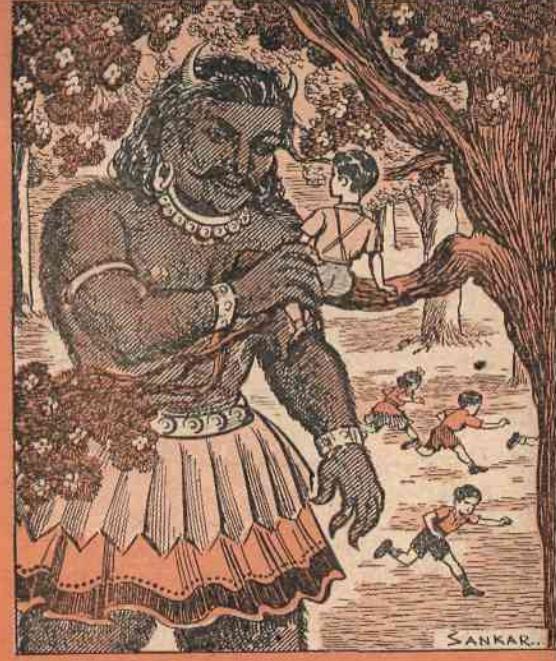
ఈ దృశ్యం చూచేటప్పటికి దైత్యుని
హృదయం కరిగిపోయింది. “ఇన్నాళ్లా
నేను ఎంత స్వార్థంతో పున్నాను! అందు
కనే వసంతబుతుపు రాలేదు” అని తలచి
సిగ్గుపడ్డాడు.

మూలనువ్వన్న ఆ చెట్టుదగ్గాకి చకచకా నడిచివెళ్ళాడు. దైత్యుడు తమవైపు రావటం చూసి పిల్లలందరూ భయపడి పరుగెత్తారు. కిలకిలలాడే పిల్లలు తనను చూచి పరుగెత్తటంవల్ల దైత్యునికి యొంతో విచారం కలిగింపి. పిల్లలు వెళ్ళారంటే మళ్ళీ శితకాలం తన తేటలో ప్రవేశిస్తుంది !

మూలనువ్వన్న చిన్నపిల్లాడి కణ్ణు విచారంతో నీరుకారుతున్నవి; వాడికి దైత్యుడు రావటం కనిపించలేదు; అందుకనే వాడు పరుగెత్తలేదు. దైత్యుడు మెల్లిగా, మృదువుగా వానిని యొత్తి చెట్టుమీద కూర్చుపెట్టాడు. వెంటనే ఆ చెట్టు పూలు పూసింది; పటలు చెట్టుమీద వాలి పాడసాగినవి. చిన్నకుప్రాడు నంతోపంతో దైత్యుని మెడచుట్టూ చేతులు వేసి, అతనిని ఆప్యాయంతో ముద్దుపెట్టుకున్నాడు.

మిగతా పిల్లలు యింద్రశ్యం చూచి, దైత్యుడు మంచివాడెనని గ్రహించి, తేటలోకి పచ్చి అటలాడుకోసాగారు.

“ఈ తేట మీదే!” అన్నాడు దైత్యుడు. చుట్టూపున్న ప్రహరిగేడ పడగొట్టేనాడు. అప్పటినుంచి రోజు అందమైన ఆ పిల్లలతో అటలు ఆడుకోసాగాడు.

సాయంత్రం ఇంటకి వెళ్లేటప్పుడు పిల్లలు దైత్యుడిగ్గరకు వెళ్ళేవాళ్ళు.

ఒకరోజు “ఆరోజున నెను చెట్టుమీద కూర్చుపెట్టిన చిన్నపిల్లాడు ఎక్కుడ?” అని దైత్యుడు వాళ్ళను అడిగాడు.

“మాకు తెలియదు. అంతకుముందు వాళ్ళి మేమెక్కుడా చూడలేదు” అని పిల్లవాళ్ళు చెప్పారు.

పిల్లలంటే దైత్యునికి ఎంత నంతోమైనా, అనాటి చిన్నకుప్రాడు కనిపించ నందుకు ఎంతో విచారంగా ఉండేది.

సంపత్పురాలు గడిచినవి. దైత్యునికి ముసలితనం వచ్చింది. పూర్వంమల్లే పిల్ల

లతో ఆయకునే టపిక లేదు. అందుకనే వాళ్ళ ఆటలు చూస్తూ కూర్చునేవాడు. “తోటనిండా ఎన్నో రకాల అందమైన హూపులున్నవి; ఈ పిల్లలే ఆ అందమైన హూలు!” అని ఆనుకునేవాడు.

ఒక శీతాకాలంనాట ఉదయం దైత్యుడు బద్దకంగా నిద్రలేచాడు. ఇప్పుడు శీతాకాల మంటే దైత్యునికి కోపంలేదు. ఎందుకంటే యూ సమయంలోనే చెట్లు విశ్రాంతి తీసు కుంటవి; వసంతం రాగానే అవి తిరిగి పుష్పులు హూత్తవి.

తోటలో ఒకమూలమన్న చెట్లునిండా హూలు ఉన్నవి. ఆ చెట్లుకోమ్మలు బంగారు రంగు కలిగిఉన్నవి; దాని పండ్లు వెండి రంగులో ఉన్నవి. ఆ చెట్లుకిందనే ఆనాబి చిన్న పిల్లాడు నిలబడివున్నాడు.

దైత్యునికి ఎంతో సంతోషమైంది. గబ గబా ఆ చెట్లువైపు పరుగెత్తాడు. పిల్లవాళ్ళి సమీపించగానే దైత్యునికి ఎంతో కోపం

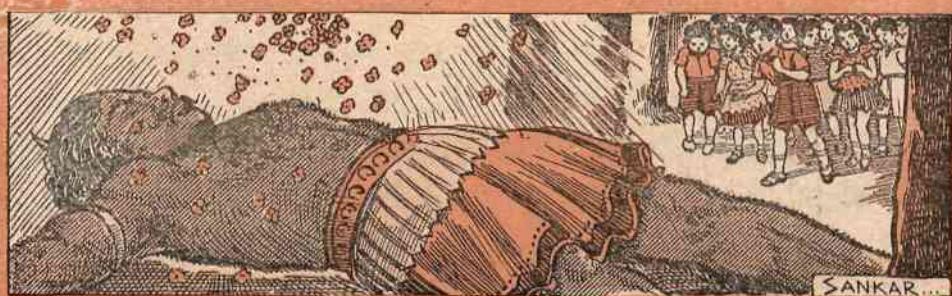
వచ్చింది. ఆ కుర్రవాడి చేతులమీదా, శాళ్ళమీదా మేకులుకొట్టిన గుర్తులున్నవి. “నిన్ను గాయపరిచంది ఎవరు?” అని గట్టించాడు; “చెప్పు. వాళ్లను ఇప్పుడే చంపిస్తాను” అని ఉరిపూడు.

“ఈ గాయాలు ప్రేమగాయాలు” అన్నాడు కుర్రాడు.

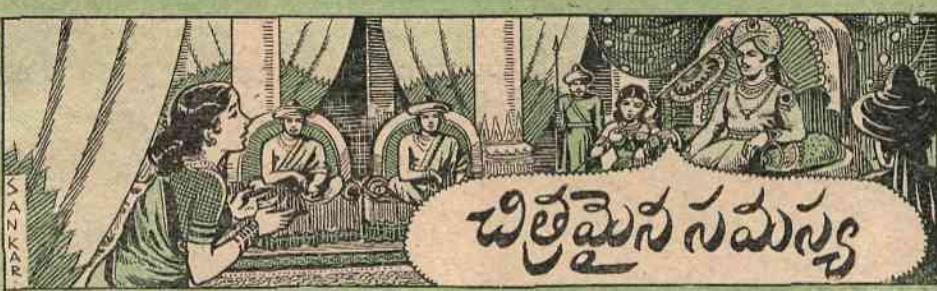
దైత్యుడు భయపడ్డాడు; ఆ కుర్రవాడి ముందు భక్తితో మోకచిల్లి “నీవు ఎవరిని నాయునా?” అని ఆడిగాడు.

చిన్నవాడు చిరునప్పుతో—“ఎవరినైతే నేం, ఈ ఒక క్రూరోజు నీ తోటలో సన్ను ఆడుకోనీ. తరువాత నీవే నాతోటలోకి వద్దుపు గాని; నాతోట స్వర్గంలో ఉంది” అన్నాడు.

ఆ సాయంత్రం పిల్లలు తోటలోకి ఆడు కునెందుకు వచ్చేటప్పటిక దైత్యుడు చెట్లు కింద చచ్చిపడివున్నాడు; అతని శరీరం హూలతో కప్పబడిపుంది. ఆ పుష్పుల పరి మళం తోటాలంతటినీ అలముకుంది.

SANKAR...

SANKAR

చిత్రమైన సమయం

కోటిల్చునగరాన్ని ఖద్దసేనుడు రాజు పాలిం చుతూ ఉండేవాడు. అతడు వీరశిథా మణి, అతని కత్తికి, మాటకూకూడా ఈ లోకంలో ఎదురులేకపోయింది.

ఈ కనాడు ఖద్దసేనుడు కోలుపులో వుండగా, ఆర్తనాదం చేస్తాపున్న ఒక స్త్రీ అతడి ఎదటకు వచ్చి నిలబడింది. ఖద్దసేనుడు ఆ స్త్రీని ఒడార్చి, దుఃఖానికి కారణం విమచి అని అడిగాడు.

అందుకామె 'నా పేరు చంద్రావతి. నా భర్తను కాలయకుడు అనేరాజు అన్యాయంగా బంధించి చెరపాలలో పడవేశాడు, సర్వశక్తులు గల ప్రభువు అని కదా నీకు విరుదు. నాభర్త తిరిగి నాకు లభించేటట్టు చేయవలసింది' అని ప్రార్థించింది.

' కాలయకుడు అనేవాడు ఒకడుపున్నట్టు నేనుఎన్నడూ వినలేదే' అన్నాడు ఖద్దసేనుడు. అప్పుడు ఆప్తి విలపిస్తానే—

"మహారాజా! మీరు కాలయకుడి పేరే వినలేదనడం ఆశ్చర్యంగా వుంది. మీ దేశపు సరిహద్దులకు మూడాముడుల అవతల అతడు. పెద్దకోటు కట్టుకొని, కంటపడిన ప్రతివాడిని బంధించి నానాయాతనలూ పెడుతున్నాడు" అని చెప్పింది.

"సరే, వాడి పాగరు అఱుస్తాను. నువ్వు మాత్రం నిశ్చింతగా వుండు. నీభర్తను రక్షించే బాధ్యత నాది" అంటూ ఆప్తి ఖద్దసేనుడు వెంటనే ఆఫరుమిచ్చాడు.

ఖద్దసేనుడు ఆమట్టున కోలుపుచాలించి, ఒంటపాటుగానే కాలయకుడి మీదకు కయ్యానికి బయలుదేరాడు.

ఆడపులూ, కొండలూ, నదులూ డాటి ఖద్దసేనుడు కొన్నాళ్ళకల్లా కాలయకుడి కోటపమీపానికి చేరుకొన్నాడు. పైన్చ్చం అదీ విమి లేకుండా, స్వయంగానే కాలయకుష్టి వేడించాలని ఖద్దసేనుడి పట్టువల.

SANKAR...

కోట సమీపించాడు. ద్వారాలు బంధింపబడిపున్నాయి. ద్వారాలను మూడు సార్లు గట్టిగా తనిచ్చాడు—

“ఈ కోటకు రాజైన వాడెవడో బయటకు రావచ్చు. ఇద్దనేనుడు బాహోబాయుద్ధానికి పిలుపున్నాడు” అన్నాడు.

వెంటనే కోట తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. వికృతాకారు డెకడు పొట్ట చెక్కులయ్యెలాగా నప్పుతూ—

“ఒహో, నువ్వు ఇద్దనేనుడివి? ఐతే నేనే కాలయక్కణ్ణి! నాతే బాహోబాయుద్ధానికి వచ్చావా?” అన్నాడు. కాలయక్కణ్ణి ప్రవర్తనా, ఆతడు మాటాడే తేలిక

మాటలూ, ఖిడ్డనేనుడికి విపరీతమైన కోపాన్ని తెచ్చించినై. వెంటనే ఒరలోని కత్తిదూసి అతడిపైకి దూకాడు.

కాలయక్కడు మళ్ళీ నవ్వాడు. “ఇద్దనేనా! నికత్త ని స్వాధినంలో వుండను కుంటున్నావేమో! నాకోటకు చుట్టూ అమడదూరంలో నా అనుమతి లేనిదే గాలికూడా కదలదుసుమో” అన్నాడు.

ఇద్దనేనుడు మండిషడి కత్తి ఎత్తియాడు. కాని ఆతని చెయ్యి అంగుళం ఎత్తుకూడా లేవలేదు. కత్తి అలా చెతిలో వేలాడుతూ వుండిపోయింది.

“నువ్వు ఎందుకువచ్చావే నాకుతెలుసు” అన్నాడు కాలయక్కడు నప్పుతూ.“నిశరణు వెడిన ఆ స్త్రీ భర్తను పదిలేస్తాను. కాని, ఆతడికి బదులుగా నిన్ను బంధిస్తాను. సరేనా?” అన్నాడు, ఇద్దనేనుట్టి సమీపిన్నా.

నివ్వేరపోయాడు ఇద్దనేనుడు. తన భుజబలం, పరాక్రమం ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయినందుకు చాలా విచారించాడు. ఆతడు ఆలోచిస్తూన్నంతలో కాలయక్కడు మళ్ళీ యిలా అన్నాడు:

“ఇద్దనేనా! నిన్ను బంధించడం నాకే మంత యిష్టంగా లేదు. నేను ఆడిగిన ఒక

ప్రశ్నకు సంపత్తురంలోపగా నువ్వు సరైన
జవాబు చెప్పగలిగితే నిన్ను [కమించి వది
లేస్తాను.]

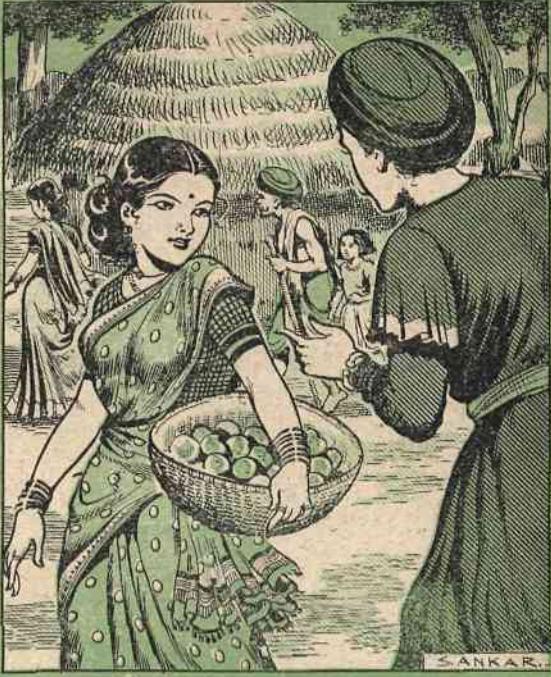
"ఏ మి టా ప్రశ్న ?" అని ఆడి గా దు
ఖ్యానిసేనుడు, వేరే దారి తోచక.

"ప్రశ్న ఏమంత పెద్దదికాదు. కానీ.
జవాబే కష్టమెంది. ఐనా ఆ ప్రశ్న విను :
' అన్నిటికన్న ప్రీ మిన్నగా కోరేది ఏమిటి ?'
ఒక సంపత్తురంలోపల నువ్వుతెలుసుకుని
చెప్పాలి " అన్నాడు కాలయకుడు.

సరే ఆ ని బయలుదేరాడు ఖ్యానిసేనుడు.
రాజోచితమైన తన దుష్టుల్ని మూటకట్టి
భుజానవేసుకుని ఒక సామాన్యపొరుడుగా
పట్టఖాలూ, గ్రామాలూ తిరగసాగాడు.

కాలయకుడు తనను ఆడిగిన ప్రశ్న
అనేకమంది ప్రీలను ఆడిగాడు. ' అన్నిటి
కన్న ప్రీ మిన్నగా కోరేది యేమిటి ?'—
ఈ ప్రశ్నకు తల కొకవిధంగా జవాబు
చెబుతూవచ్చారు.

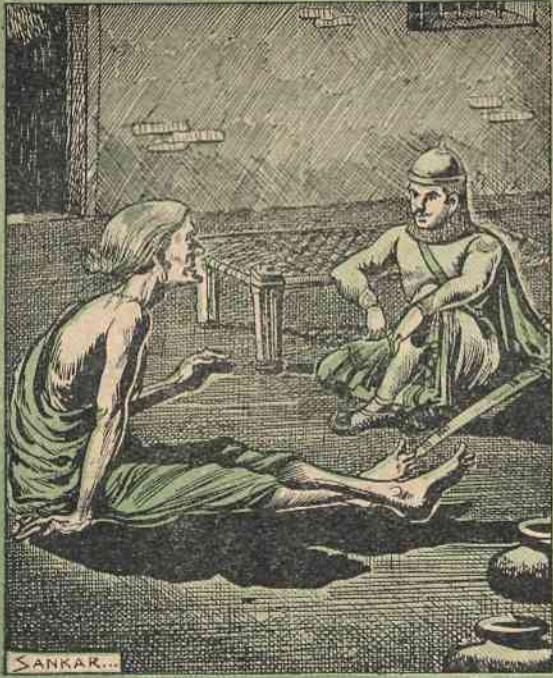
'అందమైన భర్త ' అని కొందరు, 'థన
వంతుడైన భర్త ' అని కొందరూ అన్నారు.
మరికొందరు 'బుద్ధిమంతుడైన భర్తను
కోరుతుం ' దన్నారు. ఈవిధంగా అందరూ
అన్నిర కాల జవాబులు చెప్పారు.

ఇంతలో సంపత్తురం గడువు హర్షార్త
కావచ్చింది. కాఁ యక్కడికి ఇచ్చిన మాట
ప్రకారం, ఖ్యానిసేనుడు తిరిగి ఆతడి కోటకు
బయలుదేరాడు. కొన్నాళ్ళు ప్రయాణంచేసి,
ఒకరాత్రి మళ్ళీ కోటప్రాంతాలకు వచ్చాడు.

ఖ్యానిసేనుడు ఆరాత్రికి కోట పక్కనే
పున్న అడవిలో కాలం గడిపి, తెల్లవారి
కాలయకుట్టి కలుసుకోవచ్చుననుకుని ఒక
చెట్టుక్రింద విశ్రమించాడు. బాగా నడిరాత్రి
అయ్యేసరికి దూరంలో చిన్న వెలుగు కనబడి,
ప్రీరదనం వినబడింది.

ఖ్యానిసేనుడు నిద్రమత్తులోంచి బయట
పడి, ఆ ప్రీ కంఠప్యరం వినబడిన చేటుకు

SANKAR...

వెళ్ళాడు. వికృతాశారి ఐన ఒక వృద్ధప్రి
అతడి కంటపడింది.

“ ఇంత రాత్రివేళ ఎందుకు దుఃఖి
ష్టున్నావు ? ” అని అడిగాడు ఖగ్గసేనుడు.

“ నాకు ఇప్పుడు ఎన్నట్టు ఏళ్ళ వయస్సు.
నన్ను వివాహం చేసుకునేవాడెవడూ దేరక్క
అరవైయేళ్లనుంచి ఇలా దుఃఖిష్టున్నాను ”
అన్నది ఏడుస్తూ ఆమె.

ఖగ్గసేనుడు ఈ మాటలువిని వాలా
ఆశ్చర్యపడ్డాడు. రుఱత వికృతంగా వున్న
వృద్ధురాలికి వివాహంమీద అంత కాంక్ష
ఏమిటా అనుకొన్నాడు. అతడి నోటిసుంచి
మాట రావడమే కష్టమైంది.

ఆతడి ఆశ్చర్యకారణాన్ని గ్రహించిన
ఆ వృద్ధప్రి యిలా చెప్పసాగింది :

“ ఖగ్గసేనమహారాజ ! మీరు యిప్పుడు
చాలా ప్రాణాపాయప్పితిలో వున్నారు. మీరు
కాల యుక్క ది ప్రశ్న కు సరైనజ వాబు
తెలుపుకోలేకపోయారు. ఆ ప్రశ్నకు సరైన
జవాబు నాకోక్కు తెలుసు.”

“ ఒతే ఆ జవాబు చెప్పే పుణ్యంకట్టుకో !
నీవు ఏది కోరినా యిస్తాను. మాట తప్పను ”
అన్నాడు ఖగ్గసేనుడు.

“ సరే, మాటలుపునన్నావు కనుక చెపు
తున్నాను. కాలయకుడి ప్రశ్నకు జవాబిది.
‘ ప్రి అన్నిటికన్న మిన్నగా కోరెదివిమిటంటే :
తన యిష్టానికి ఎవరూ అడ్డు చెప్పక
పోవటమే ” అన్నది ఆ వృద్ధ ప్రి.

సరేనని ఖగ్గసేనుడు వుదయమే కాల
యక్కడివద్దుకు వెళ్ళి ఈజవాబు చెప్పాడు.
జవాబు ఏంటూనే కాలయకుడు ఆశ్చర్య
పడి, ఖగ్గసేనుని తెలివితేటలను మెచ్చ
కుని, ఆతణ్ణి పదిలేకాడు.

బ్రి తు కు జీ వుడా అనుకుంటూ ఖగ్గ
సేనుడు తిరుగా ఆ వికృతరూపి అయిన
వృద్ధప్రి డగ్గరకు వచ్చి, ‘ నీకు ఏమికావాలి
కోరుకో ! ’ అన్నాడు.

పృథవీ నవ్వింది. తనకు కావల సందేమితో ఇప్పటికీ ఖడ్గసేనుడు గ్రహించ లేకపోయినందుకు అమె ఎంతో ఆశ్చర్య వడింది.

“మహారాజ ! నాకు మాటలుచ్చారు. ఇదుగో నాకు కావల సిందే మితో చెపుతున్నాను. అరవైనిళ్లనుంచి నన్ను వివాహం ఆడేవానికోసం ఎదురు చూస్తున్నాను. నేటికి మీరు కనిచించారు. నాపైన కరుణించారు. మీ ఆస్తానంలో ఏపిరుడినైనా చూచి నాకు పెళ్ళిచేసి చిరకాలంనుంచి ఉండి వున్న నాకోర్కె నెరవేర్పుండి” అన్నది.

ఖడ్గసేనుడి నెత్తిన పిడుగుపడ్డబుయింది. చూస్తూచూస్తూ ఈ పృథవ కురూపిని తన ఆప్తానంలో ఏ యువకపీడుడు మాత్రం చేసుకోవడానికి యిష్టపడుతాడు ? ఐనా, వాగ్దానం చెల్లించాలికడా !

అమును వెంటవెట్టుకుని తిరిగి కొటిల్య నగరానికి వచ్చాడు. చాలా కాలానికి మళ్ళీ తిరిగివచ్చిన మహారాజుకు రాజ్యంలో గోప్య సన్మానం జిరిగింది. కాని ఖడ్గ సేనుడికి మట్టుకి దిగులుపట్టుకుంది.

ఆతడు అన్నాహారాలు మాని రోజు రోజుకూ కృశింపసాగాడు. ఎవరెన్నివిధాల

అడిగినా అసలు కారణం బయటపెట్టలేదు. చివరకు ఒకనాడు తన మెనల్లుడైన రూపధరుడికి వెల్లడించాడు.

మామగారి బాధకు కారణం గ్రహించగానే, రూపధరుడు ఆ కురూపితయిన పృథవీని తనే వివాహమాడతానని సిద్ధపడ్డాడు.

రూపధరుడికి ఆ పృథవీకి వివాహం జరిగిపోయింది. అందరూ లోలోపల విమును కున్నా, రాజకుటుంబానికి సంబంధించిన విషయం గనుక ఆ కురూపిని గౌరవించక తప్పిందికాదు.

చక్కగా అలంకరింపబడిన గదిలో పెండ్లికుమార్కె ఇన్నది. రూపధరుడు ఆక్ష

దికి వెళ్లాడు. ఆశ్చర్యం! అక్కడ ఆతడి కంటికి కనబడిన ప్రీమూర్తి వృద్ధురాలు నీవు చెప్పే జాబు మీద ఆధారపడ్డ కాదు. ఒక చక్కని యువతి. అపరూప సొందర్యవతి. రూపఫరుడు నివ్వేరపడి—

“నువ్వేపరవు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“నేనా? రూపఫరుని భార్యను. కొంత శాపం విముక్తిచెంచిన ఆ వృద్ధప్రీని నేనే!” అని నిజం వెల్లడించింది.

ఇందుకు ఆతను మరీశ్శర్యపోయాడు.
“సుందరి! నీకు కలిగిన శాపం ఏమిటి?
అది తేలగే మార్గమేమిటి?” అని ఆత్తంతో
అడిగేసరికి, ఆమె ఇలా బదులు చెప్పింది:

“రాజు మారా! కురుపినని ఎంత
మాత్ర మూర్ఖ సంశయం చక, మీ మామ
మాటను నీలబెట్టటంకోసమని సన్ను నీవు
పెళ్లాడునికి అంగికరించటంతో నాకు
సగంశాపం పోయింది. ఇక తక్కిన సగమూ,
అనగా హర్షికాపం పోవబానికి నిన్ను నేనెక
ప్రశ్నవేస్తాను. నాకు కావచిముక్తి కావటం

నీవు చెప్పే జాబు మీద ఆధారపడ్డ వుంటుంది” అన్నది.

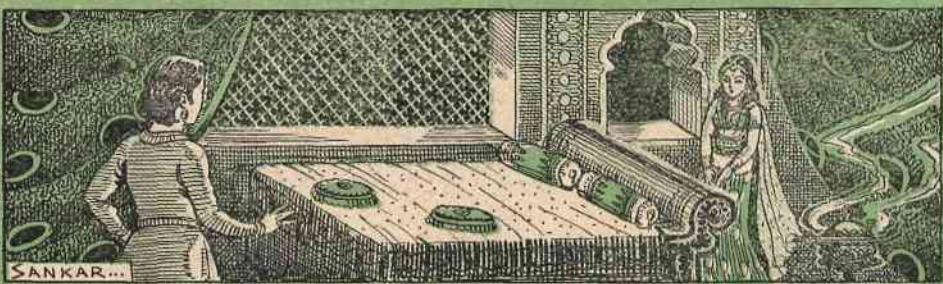
ఆ ప్రశ్నయేమిటో చెప్పమని రూపఫరుడు ఆమెను తొందరపెట్టాడు.

అప్పుడామె “ఈసుందర రూపంలో నేను రోజు కొన్నిగంటలు మాత్రమే కనిపించ గలను. కనుక, ఆలోచించి చెప్పాలి—
నేను ఏమేవేళల ఈ రూపం ధరించాలి?”
అని ఆడిగింది.

తడుముకోసుండా రూపఫరుడు ‘నీళష్టమే-
నాయిషం’ అన్నాడు.

ఆజవాబు దినగానే అయుపతిరూపంలో
పున్న వృద్ధప్రీకి పట్టలేనంత సంతోషం కలి-
గింది. వెంటనే రూపఫరుని సమీపిస్తూ—

“నాకు మీరు ఏ అష్టంకి చెప్పకుండా,
సమస్యను నా ఇష్టానికి వదిలేశారు కనక
ఇప్పటికి నాశాపం హర్షికా నివృత్తిఅయింది.
నేనికి అన్నివేళలా ఈస్వరూపంలోనే వుండి
ప్రశ్నవేస్తాను.” అని చెప్పింది.

ఒకరినిమించి ఒకరు

CHITRA

పూర్వం మన దేశంలో ఒక గొప్ప శిల్పి ఉండేవాడు. ఆ కాలంలో కర్కుత్ అనే

ప్రాంతాన్ని పరిపాలిస్తాన్నరాజుకి విగ్రహాలు చెక్కించటం అంటే అభిలాష. అయిన ఆ శిల్పిని రపించి, ఇరవైయైదు అడుగుల ఎత్తుగల పరమేశ్వరుని విగ్రహం తయారు చేయమన్నాడు.

ఆందుకు ఆ శిల్పి, "ఓ, అదెంత పని? చెక్కి ఇయస్తాను' అనిచెప్పి, మాడు మాసా లయేసరికి రాజు కోరిన గొప్ప విగ్రహం తయారుచేసి ఇచ్చాడు. విగ్రహాన్ని చూసి రాజు మురిసి పోయాడు. అంత ఎత్తన విగ్రహం మన దేశంలో అంతవరకు లేనే లేదు. దేశదేశాలనుంచి పచ్చినవాళ్లంతా ఆ

విగ్రహాన్ని చూసి మెచ్చుకోపడంవల్ల ఆ రాజు ఖ్యాతి దకదికలా ఇట్టే వ్యాపించింది.

శిల్పికి గొప్ప గొప్ప బహుమతు లిచ్చి పంపేడు రాజు. శిల్పి బహుమానా లందు

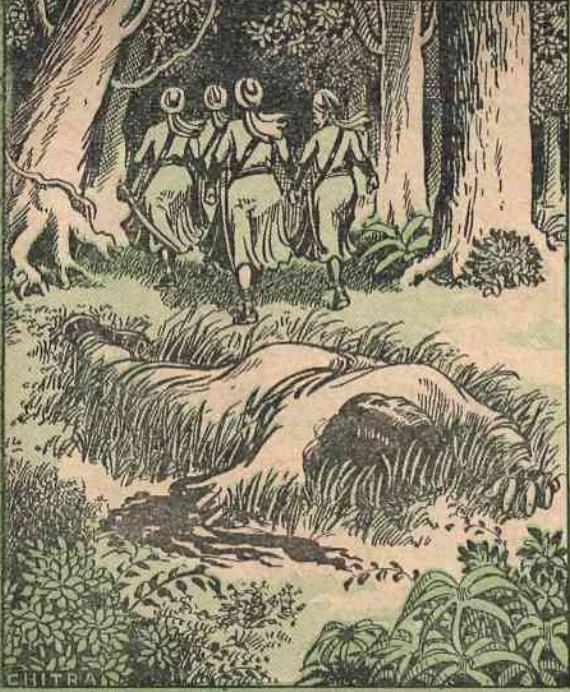
కుని తన పూరు పోతూంటే రాజుకు ఒక భయంవేసింది.

ఈ శిల్పినే మరొక మహారాజు ఎవడైనా పిలిపించి, ఇంతకన్నా ఎక్కువ బహు మానం ఇచ్చి, ఇంతకన్నా గొప్ప విగ్రహాన్ని తయారుచేయాచుకుంటాడేమో! అప్పుడా విగ్రహంమూడు తన బొమ్మె తక్కువయి పోయి, తన కిరీతి తరిగిపోతుందేమో! అని. ఇంక బొమ్మెలుచెక్కడం సాధ్యంకాకుండా వాని కుడిచెయ్యి నరికించి వదిలాడు.

శిల్పి స్వగ్రామం చేరుకుని తనకు రాజు చేసిన ద్రోహాన్ని తలుచుకొని దుఃఖిష్టు, ఆ రాజుపైన ఎలా కని తీమ్చుకోవటమా అని అలోచించాడు.

ఈ రాజుకి బద్దశత్యావైన వేహరిరాజు పద్ధకు వెళ్లి తన గోడు చెప్పుకొన్నాడు.

'ప్రభూ, ఒక్క చెయ్యి పోయినంత మాత్రాన నా నెర్పు నశిస్తుందను కోపద

మేమిలి ఆ రాజు ?' అని ఆ శిల్పి తన ఎడం చేతితో మీసం ఘోలిపెట్టాడు.

‘ఇందుకు వేసూరురాజు అశ్వర్యపొయి,
‘అట్లాతే, నీ కుడిచెయ్యి పొయినా నేర్చు
నశించలేదన్నమాట !’ అన్నాడు.

‘ఎడంచెయ్యి ఉండిగా ప్రభూ ? నవ్య
సాచి రెండుచేతులా బాణాలు వేసిన ట్లు
నేను రెండుచేతులతోనూ విగ్రహాలు చెక్క
గలను !’ అన్నాడు.

‘అట్లాతే నాకొక విగ్రహం తయారు
చెయ్యి. కర్కుత విగ్రహంకన్న చాలా
ఎత్తున విగ్రహం తయారుచెయ్యాలినుమా ’
అని ప్రింతుహించాడు రాజు.

‘తప్పకుండా అలాగే చేస్తాను. ముప్పై
అరు అడుగుల ఎత్తున విగ్రహం తయారు
చేసియిస్తాను !’ అన్నాడు శిల్పి.

శిల్పి కర్కులురాజుపైన పూనిన పగ
కొట్టి రాత్రింబగళ్ళు పనిచేసి అనుకున్న
దానికంట త్వరలోనే ఆ ముప్పై అరడుగుల
విగ్రహాన్ని తయారుచేసి ఇచ్చాడు. వేసూరు
రాజు బ్రహ్మనందభరితుడయాడు.

కానీ, ఇంతకుముందు కర్కులురాజుకి
పట్టుకున్న భయమే ఇప్పుడు ఈ రాజుకి
పట్టుకుంది. శిల్పిని వదిలపెడితే అంత
కన్నా గాపు విగ్రహం తయారుచేయ్య
వచ్చు. అప్పుడు తన విగ్రహం గాపు
యేముంటుం దింక ?

కర్కులురాజుకి తోచిన ఉపాయమే
వేసూరు రాజుకి తోచింది. ఆ శిల్పి తన
ఎడంచెయ్యి సహాయంపల్లకద ప్రజ్ఞచూపిం
చగలిగాడు ? అనితలచి తతని ఎడంచెయ్య
కాప్తా నరికించివేశాడు.

‘ఒత్తేయేమి, చింత చచ్చినా పులుపు
చాపలేద’న్నట్లు రెండు చేతులూ పొగొట్టు
కున్నా, శిల్పికి పగ పోలేదు.

ఆతడు తక్కణమే మైసూరుకు పారి
పొయి, శ్రవణబెగ్గోలా రాజుతో ‘ప్రభూ,
చిత్తగించారా నాపట్ల ఆ రాజు లిద్దరూ

చూపిన కృతమ్మత ?' అని చెప్పుకొన్నాడు.
ఆలా చెప్పుకోవటంతో . అతనికి అవేశం
ఆగలేదు. ఉగ్రుడయ్యాడు కిల్పి. నిప్పులు
చెరిగేపూ ఇలా అన్నాడు :

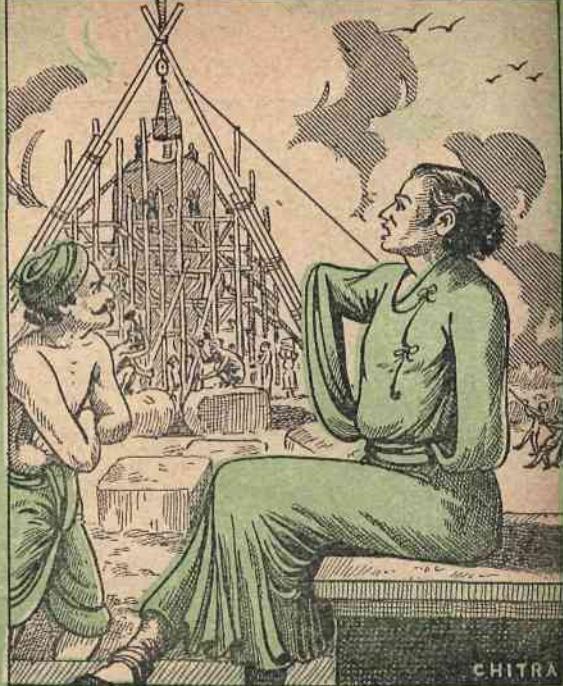
'ప్రభూ, ఇద్దరూ నా చేతులు సరికిం
చారుగాని నా బుద్ధిని హరించటం వాళ్ల
తరమవుతుందా, వాళ్లను పుట్టించిన బ్రహ్మ
తరమవుతుందా ?' అన్నాడు.

'అట్టెతే నుప్పు చేతులు లేకుండానే
విగ్రహాలు తయారుచేయగలవా ?' అని
అత్యంత ఆశ్చర్యంతో అడిగాడు రాజు.

'తప్పకుండా చెయ్యగలను. నాబుద్ధిని
వినియోగించి నా కిమ్ములచేత తమకొక
అఫూర్యమైన విగ్రహాన్ని తయారుచేయి
స్త్రాను !' అని చెప్పాడు కిల్పి.

'చేయించు' మన్నాడు రాజు.
కిల్పి ఒక ఆసనం ఆధిష్టించి కూర్చు
న్నాడు. కిమ్ములకు ఆజ్ఞలిస్తూ, ఏఖ్యమేడు
అడుగుల ఎత్తుగల గోమతేశ్వరుని విగ్ర
హాన్ని తయారుచేయించాడు. ఆ కిల్పి
యాజమాన్యంక్రింద చెక్కబడ్డ బ్రహ్మంద
మైన విగ్రహం అదే. అతను తయారుచేసిన
అభారి విగ్రహమూ అదే!

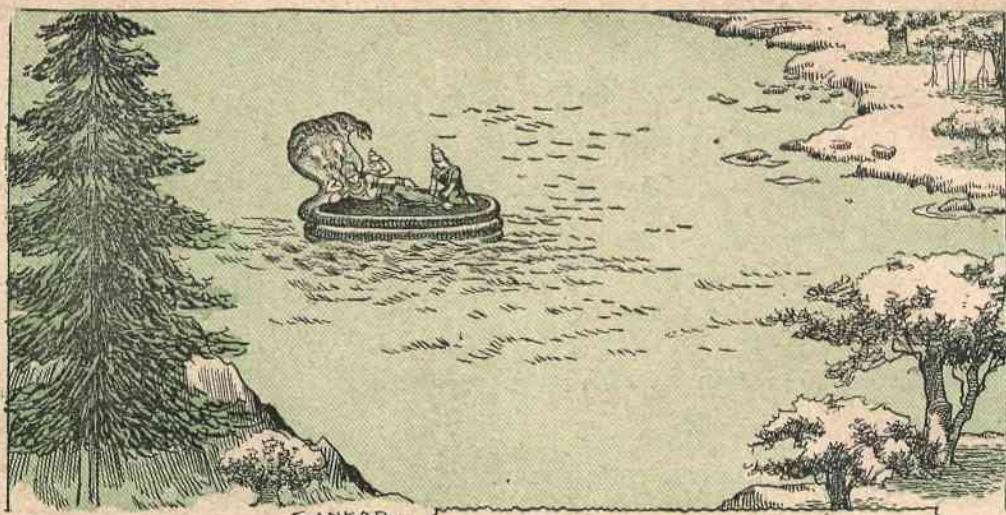
ఏమంటే కర్కులురాజుకి, వేనూ రు
రాజుకి పుట్టిన దుయ్యద్దే ఈ శ్రవణబెల్లోలా

రాజుకి పుట్టింది. 'అతనికంటే, ఘనుడు
ఆచంట మల్లను' అన్నట్లు, అతని ప్రతిభ
మరి ఏ ప్రభువుకూ వినియోగించటానికి
విలుకాకుండా ఈ రాజు కిల్పి యుక్క
శిరస్సునే సరికించివేశాడు !

కిల్పిని చంపించిన రాజులు ముగ్గురూ
చచ్చి చాలాకాలమైంది. కానీ ఆ మహా
కిల్పి కిర్తిని చాపే విగ్రహాలుమట్టుకి నెఱికి
శాశ్వతంగా నిలిచిఉన్నాయి.

ఈవిధంగా, ఆకిల్పికి అనేకమైన ప్రజలు
ఉన్నపుటికి, అతనికి జీవితంలో తోడ్పుడు
లేదు సరికదా, చివరకు అతని ప్రాణాలనే
బలిగొన్నాయి.

SANKAR...

దేవదారువు

మహాప్రభువానికి తరువాత శ్రీ మహా విష్ణువు తిరిగి సృష్టికి పూనుకొన్నాడు.

కొంతవరకు సృష్టి సాగినతరువాత శ్రీ మహావిష్ణువుకు బడలికకలిగింది. కొద్దికాలం విక్రమించి నిద్రపోదామనుకున్నాడు. కానీ తాను తిరిగి మెలుకొనేదాకా ఈ సృష్టిని ఎవరు కాపాడేటట్లు? జంతువులూ మానవులూ యింకా సృష్టి కానేలేదే?

ఆందుచేత శ్రీ మహావిష్ణువు తాను సృష్టించిన చెట్లన్నిటినీ పిలచి, "నేను విక్రమించి లేచేవరకూ ఈసృష్టిని భద్రంగా చూసే భారం మీది" అని చెప్పి చెట్లన్నిటినీ వేరువేరుగా కొండలమీదికి, లోయలోకి,

మైదానాలమీదికి పంపేసి, తాను పడుకుని నిద్రపోయాడు.

వేపచెట్లూ, బాదంచెట్లూ, తుమ్మచెట్లూ, జావ్యచెట్లూ, ముర్రిచెట్లూ మొదలైన అనేక చెట్లు మైదానాలమీదికి వెళ్లాయి. లేకుచెట్లూ, వెదురుచెట్లూ మొదలైనవి లోయలోకి వెళ్లాయి. దేవదారువు ఎత్తయిన పర్వత శిథిరాలమీదికి పోయింది. అన్ని చెట్లూ శ్రీ మహావిష్ణువు ఆదేశమనసారం తమతమ స్థలాలలో నిటారుగా నిలబడి సృష్టికి కాపలా కాయసాగినై. కొంతకాలం గడిచేసరికి చెట్లలో కాన్నిటికి బడలిక వచ్చే సింది. అవి కొమ్మలువాల్సి కునకసాగాయి.

మరికొంతకాలం గడిచింది. నిద్రముం చుక రాపటంవల్ల మరికొన్ని చెట్లు జోగ సాగాయి.

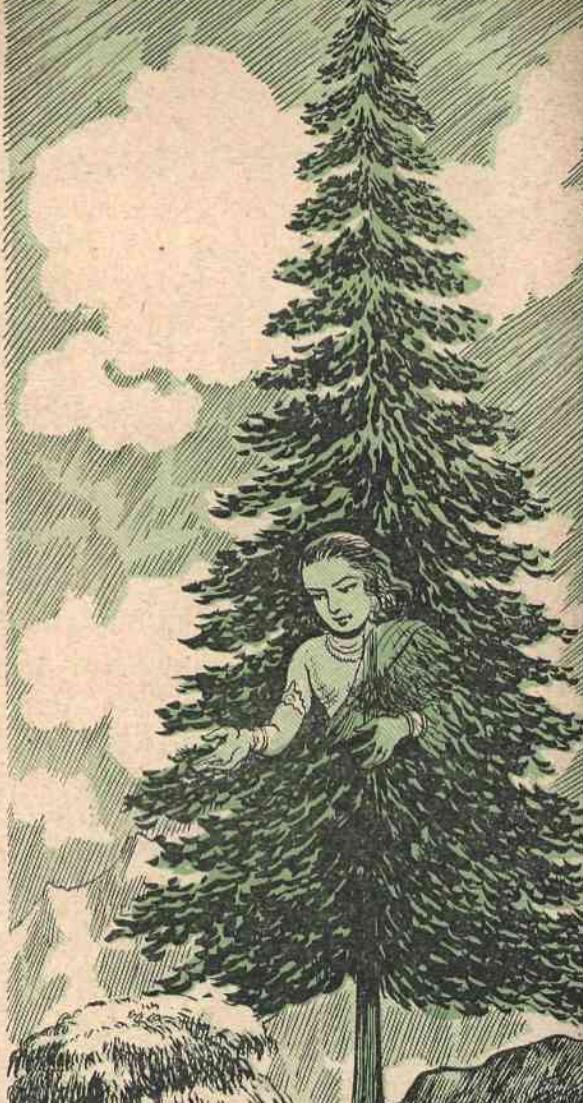
ఇంకా కొంతకాలం గడిచింది. మిగిలిన చెట్లకుకూడా నీరసం పచ్చేసింది. అవికూడా నిద్రపోయాయి.

కాలక్రమాన శ్రీమహావిష్ణువు నిద్రనుండి లేచాడు. చెట్లుతన్ని గాఢనిద్రలో ఉన్నాయి. అయినకు కోపంవచ్చింది. “ఏమిటి, ఈ చెట్ల పాగరు? నాఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి, నాతేపాటే నిద్రపోతాయా?” అన్నాడు. “స్వామీ!”

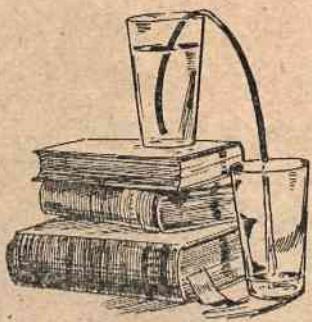
శ్రీమహావిష్ణువు ఆశ్చర్యవడి తలయొత్తి చూశాడు. కొండ శిఖరంమీద నిలబడిన్నను దేవదారువు పలికింది:

“స్వామీ, నేను నిద్రపోతేదు. మీసృష్టిని వెయ్యికల్గతే కనిపెడుతున్నాను.”

దారుపును చూసి శ్రీమహావిష్ణువు చాలా ప్రీతిచెంది, దానికి ‘దేవదారువు’ అన్న పేరు ఇచ్చాడు. అన్ని బుతువులలోనూ అది పచ్చ పచ్చగా పుండిటట్టూకూడా దానికి పరం అనుగ్రహించాడు.

ఇది చేయటం నీవల్ల అప్పతుందా?

రెండు గాజుగళాసులు, కొంచెం సీళు, ఒక సన్నటి రబ్బరుగొట్టమూ తీసుకురా. మేళాపైన కొన్ని పుస్తకాలు ఎత్తుగా పేర్చి, వాటమీద ఒక గళాసులో నీళు ఉంచు. ఖాళీగళాసు ఆ దగ్గర లోనే కిందని పెట్టు.

రబ్బరుగొట్టం తీసుకొని, దాని ఒకకొసను ఎత్తున ఉండే గళాసులో, సీళలో బాగా మునిగి వుండేట్టు పడవెయ్యా. రెండవ కొసన నీ సేటిలో పెట్టుకొని, నీళు వచ్చేదాకా లోపలికి చేల్చు.

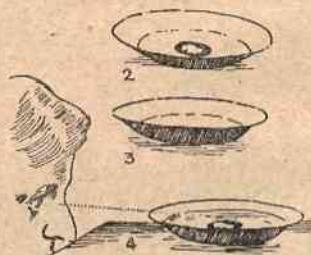
గొట్టంనిండా నీళురాగానే, నీ సేటిలోపుండే కొసను వెళ్ళతే గొట్టిగా ఆదిమి పట్టి, రెండవకొసని జాగ్రత్తగా దిగువనుండే ఖాళీగళాసులోకి పదిలపెట్టు. పైన గళాసుసీళులో పున్న కొసనిమట్టుకు ఏమీ కదపకు. మరొక విశేషం ఏమిటంటే; రబ్బరుగొట్టం కొస పైగళాసులో పెద్దదిగా ఉండాలి.

ఇప్పుడు నీవు ఆదిమిపట్టిన గొట్టపు రెండవకొసను మెల్లగా వదిలెయ్యా. చూస్తే—నీవు ఏల్చిక్కరలేకుండానే పైగళాసులో ఉండే నీళు ఆన్ని హూరిగా, రబ్బరు గొట్టంద్వారా కిందనున్న ఖాళీగళాసులోకి వాటంతటవే వచ్చేస్తాయి.

మేళామీద ఒక చిన్న పళ్ళెం ఉంచు. పళ్ళెంమధ్యని ఒక నాటం పెట్టు. (2-వ బొభుచూడు) కాని చూసేవాళ్లకు నాటం

కనిపించదు. (3-వ బొమ్మలో ఉన్నట్టు).

ఇప్పుడు నీ స్నేహితుణ్ణీ విలివి, కొంచెం కిందికి—అనగా నాటం కనిపించడుండా ఉండేటట్టుగా—కూర్చుమను (4-వ బొమ్మలో మోస్తరు) అతను అలానే కూర్చునిపుంటే పళ్ళెంలో నిదానంగా నీళుపోయటానికి ప్రారంభించు. పళ్ళెంమీద నున్న నాటం పైకి లేచినట్టుగా అతనికి కనిపిస్తంది. నిజానికి, నాటం ఎక్కుడపెట్టింది అక్కుడనే పుందికాని, కదలనేలేదు. కాని, అతనికండికి అలా కనిపిస్తాంది.

భూత్తయుద్ధం

వికమదేపుడు అల కా పురి రాజ్యానికి ప్రభువు. ఆయన సేనానాయకులలో కంటిరపుడు ఖనుడు. ఒక విజయదశమి నాడు రాజు, సేనానాయకులూ, పరిపారమూ అంతా వెన్నెట్లో కూర్చుని పుఱు సులాడు కొంటున్నారు.

ఆప్యుడు ఒక విచిత్రమైన వ్యక్తి గురం మీద వచ్చి దిగాడు. అతనిని చూస్తూనే పరిపారంలో ఒకడు “ఎవరు నీపు? మిత్రు దివా, శత్రువువా?” అని అడిగాడు.

ఆ వ్యక్తి ‘శత్రువునూ కాదు, మిత్రుణ్ణి కామా, నేనెక యోధువై’ అన్నాడు.

“ఐతే, నీకేంకావాలి?” అని కోపంగా చూశాడు, వికమదేపుడు.

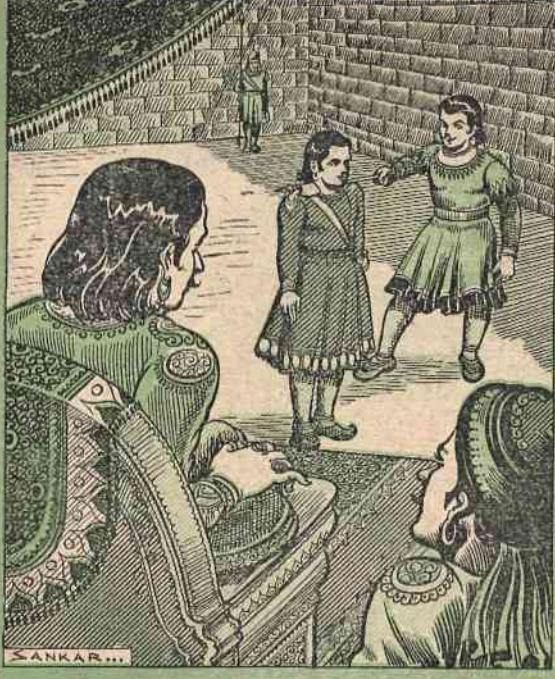
“యోధుడికి కావాలినిందేమిచి, బలా బలాలు చూచుకోవటమేగా?” అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు ఆ వ్యక్తి, నప్పుతూ. ఈమాటకు అందరూ అతనికేసి చూశారు. అతను

అజానుబాహువు. నల్లటి గడ్డం. చేతిలో తళ తళ మెరిసే గండ్రగడ్డలి! — ఈ వేషం చూచి ఆందరకూ భయం కలిగింది.

“సరి, నీతో యుద్ధం వేయచాసికి మా సేనాని కంటిరపుడు...” అని రాజు అనేపరి కల్లా, కంటిరపుడు లేచి నిలపాడ్డాడు.

ఆప్యుడు యోధుడు సప్పుతూ “నేను యుద్ధంకోసమని రాలేదు. ఇదుగో— ఈ గండ్రగడ్డలి చూశారుకద! మీలో ఎవరైనా సరే, దినితో నా కంఠంమీద ఒక్క దెబ్బ వేయండి. ఒక్కటి దెబ్బ! ఈ దెబ్బకు గాను నన్ను కొట్టిన యోధుడు, వచ్చేయేడు మళ్ళీ ఇదే పండగరోజున, నావద్దకు వచ్చి ఇదే గండ్రగడ్డలతో మెడమీద ఒక్క దెబ్బ తినాలి” అన్నాడు.

చిత్రమైన ఈకోరిక వినగానే ఆందరూ పకపక నవ్వారు. పదునైన ఆ గండ్రగడ్డ లితో కంఠంమీద దెబ్బతిని, ఇంకా బతికి

SANKAR...

పుండడమా? ఈ దెబ్బకు మళ్ళీ సంవత్సరం గడిచాక బదులు దెబ్బ తీయడమా!

అందరూ విస్తుపోయి చూస్తాఫున్నారు. యోధుడు తయారుగాపున్నాడు. కంఠిరఘుడు యోధుని చేతిలోని గండ్రగొడ్డలి తీసుకొని, రెండుచేతులతో బలంగా కంఠంమీద ఒక్క వేటు వేశాడు.

ఆశ్చర్యం!— గండ్రగొడ్డలి కంఠంలో సగంపరకు డిగింది. కాని ఒక్క నెత్తురు బోట్టు ఆయినా కింద రాలలేదు. యోధుడు నిలబడేపున్నాడు !!

గొడ్డలి లాగేసి, మెత తడుముకున్నాడు. ఆంతే. ఆతనికి విమీజరగనట్టే ఆనిపించింది.

ఎప్పటిలాగా అతను నవ్వుతూ, కంఠిరఘుడికేసి చూచి, “ఓయి!—మాటతప్పక నీవు, సరిగా మళ్ళీ ఈరోజునాటికి, నేనుండే ఘలానా గిరిదుర్గానికి వచ్చేయ్యా” అంటూ, గుర్రం ఎక్కు వెళ్ళిపోయాడు. అందరూ నిర్మాంతపోయారు.

* * *

యేంచాది ఇట్టె గడిచిపోయాంది. చూస్తూ పుండగానే విజయచశమి దగ్గరపడింది. ఆ యోధుని మహిమనుగురించి రాజుగాని, మంత్రిగాని ఏమీ నిర్దారణ చేయలేక పోయారు. ఏమైనాకానీ, మాట నిలుపుకోవాలంటే కంఠిరఘుడు గిరిదుర్గం వెళ్ళితీరపలి సిందే. ఆ యోధుడు దెబ్బతీసుకోటానికి అవకాశం ఈయవలిసిందే. మాటనిలుపుకోకుంటే రాజుకి రాజ్యానికికూడా కళంకం. కనుక బాగా ఆలోచించి, విక్రమదేవుడూ, పరివారమూ కంఠిరఘుట్టి సాగనంపారు.

సాగనంపారేకాని, తమ సేనాని మళ్ళీ తిరిగిపస్తాడనే నమ్మకం ఎవళ్ళకూ లేదు. ఆటువంటి ఘనుడు తమకు లేకుండా పొతున్నాడే ఆని వారెంతో విచారించారు.

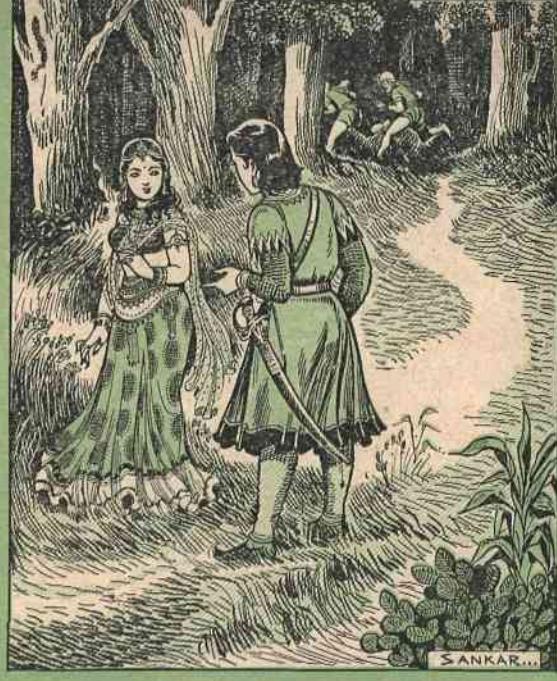
కంఠిరఘుడు సంతోషంతో బయలుదేరి, రాత్రింబగట్టు అరణ్యాలలో ప్రయాణం

చేస్తూ పోయాడు. అలసిపోవటం చేతు,
గుర్వందిగి, బడలిక తిర్ముకొండామని ఒక
చెట్టుకింద కూర్చున్నాడు.

అంతలోనే, ఒక ఆర్తనాదం అతనికి విని
పించింది. గప్పున లేచి, ఏమిటా అని పోయి
చూడగా—ఛంగలబారిని పడిన ఒక రాజ
పుత్రిక ఆమె. కంటిరపుడు ఖాడ్గం దూసేసరికి
దీంగలగుంపు చెల్లాచెదురై పోయింది.

రాజపుత్రిక కట్టపున్న కట్లు అస్త్ర విప్పి
కుశలప్రశ్నలు వేసి, ఆమె సమాచారాలన్ని
తెలుసుకోన్నాడు కంటిరపుడు, ఇటువంటి
అపడసుండి తనసు రక్షించినందుకుగాను
ఆ రాజపుత్రి ఒక మహిమగల ఛంగరం
అతనికి బహుమతి యిస్తూ “ఈ పుంగరం
ధరించండి. ఇది దగ్గరఙంటే ఎటువంటి
శక్తివంతమైన ఆయుధాలైనా మికు హని
చేయలేవు” అని చెప్పింది.

కంటిరపుడు పుంగరాన్ని తీసుకోలేదు.
“ఆనాడు నేను యోధుల్ని పదునైన గండ్ర
గొడ్డలితో కంఠంమీద దెబ్బుకొట్టాను. అదే
విధంగా నేను అతనిపల్ల మళ్ళీ బదులు
దెబ్బతినటమే ధర్మం. మహిమగల పుంగ
రాన్ని మాటుపెట్టుకుని నేను వెళ్లటం
కేవలం అధర్మం. వీరుడైన నేను అటు

వంటి పనికి అంగీకరించలేను,” అని
సమాధానం చెప్పి, మళ్ళీ చెట్టుకిందకు
చేరుకొన్నాడు.

మరికొంతసేపైన తరువాత దగ్గరపున్న
నదికి స్నానానికని వెళ్ళాడు కంటిరపుడు.
అతడు వెళ్ళగా చూచి రాజకుమారెకూడా
ఆ చెట్టుకిందకు వెల్లింది. అతడు తిరుగా
వచ్చేసరిక ఆమె ఆదృశ్యమైంది.

కంటిరపుడు గిరిదుర్గం చేరుకొనేటప్పటిక
యోధుడు గండ్రగొడ్డలితో సిద్ధంగాపున్నాడు.
“మాట తప్పని నిన్నుచూస్తే నాకు చాలా
సంతోషంగా పుంది” అని కంటిరపుణ్ణి
ఎంతగానే ముఖుకొన్నాడు.

కంటిరపుడు తయారుగా నిలబడి, “ముత్రమా! బదులువెబ్బి తిసుకో” అన్నాడు సంతోషమంతోమా, ధైర్యంతోమా. “ఒక్క దెబ్బమాత్రమే సుమా!” అని హెచ్చరికకూడా చేశాడు.

ఈ హెచ్చరిక విని యోధుడు పకవక నవ్వాడు. “ఒక్క దెబ్బి!—ఈ దెబ్బుకు తట్టుకొని బయటపడగలననుకొంటున్నాడు కాబోలు, అమాయకుడు!!” అనుకొన్నాడు తనలో. తళతళ మెరిసే తన గండ్రగొడ్డ లితో బలంకొడ్డి ఒక్క వేటువేశాడు, కంటిరపుని కంఠంమీద.

ఆశ్చర్యం!—గండ్రగొడ్డలి కంఠంలో సగంపరకు దిగింది. కానీ, ఒక్క నెత్తురు బోట్టయినా కింద రాలలేదు. కంటిరపుడు తోఱకుండా అలా నిలబడే వున్నాడు!! యోధునితోపాటు కంటిరపునికి ఆపరిమిత మైన ఆశ్చర్యం కలిగింది. కంటిరపుడు ఆ గొడ్డలిని జపతలకు లాగేసి, ఒక్కసారి

మెడ తడివిచూచుకొంటే, అతనికి ఏమీ జరగనష్ట అనిపించింది.

యోధుడు నిర్మాంతపోయాడు! కోపం పట్టలేక, “మోనం! మోనం!!” అంటూ మళ్ళీ గడ్డలని ఎత్తబోయాడు. కంటిరపుడు ఉగ్రుడై ఖాడ్డం దూశాడు.

అంతలో గిరిదుర్గ మహారాజు, రాజు పుత్రికా అక్కడికి వచ్చి, వారిని ఆపు చేశారు. తనకు ఉపకారంచేసిన కంటిర పునికి తెలియకుండానే, అతని కవచంలో మహిమగల తన ఉంగరం దాచిన సంగతి రాజుపుత్రి తండ్రికి తెలియజపింది.

నిజం తెలియగానే, ఎపరి ధర్మం వాయ నెరవెబ్బుకొన్నందుకు కంటిరపుని, రాజు పుత్రిని మెచ్చుకున్నాడు, యోధుడు. తరువాత—కంటిరపుని ధర్మబుద్ధికి ఘైర్మానికి సంతోషంచి, రాజు అతనికి తన కూతురు నిచ్చి వెభపంగా వివాహంచేశాడు. ఇందుకు యోధుడుకూడా దంపతులను దీవించాడు.

SANKAR...

చెట్టు పైకి పెరుగుతుంది - ఎందుకు ?

ఈ ప్రశ్నకు జవాబు తెలుసుకునేముందు మనం ఒక విషయం గుర్తంచుకోవాలి—భూమిపైన కనబడేదాన్నిబట్టి, చెట్టుఅంతా పైకి పెరుగుతుందని మనం అనుకోంటాము. తాని నిజానికి, చెట్టు అంతా పైకి పెరగదు. కొంతభాగం కిందికి పెరుగుతుంది. అదే వేరు. చెట్టుయొక్క ప్రతి భాగమున్న తన పని ఉన్న వైపుకి పెరుగుతూ వుంటుంది. ఇలా జరగటానికి కారణం మేమిటంటే—

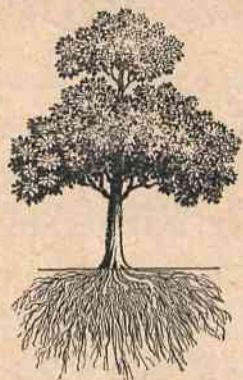
చెట్టును పుట్టించే విత్తులో కొన్ని ఆణువులుంటాయి. అవి గాలిలో, వెలుతురులో పెరిగే భాగాలుగా తయారవుతాయి. వెలుతురు కనిపించే వైపుకి అవి పెరుగుతాయి.

ఇలా కాకుండా, విత్తులో ఉండే మరికొన్ని ఆణువులు చీకటిలోనే చక్కగా పెరగగలిగి వుంటాయి. అవి భూమ్యకర్షణాక్రికికుడా కట్టువడి వుంటాయి. అందువేత, ఈ ఆణువులు భూమిలోపలికి బాగా పెరుగుత్తాయి.

పోతే—మనం విత్తుతో తమాషాలు చేయవచ్చు. దానిని తలక్రిందుగా నాటుతామనుకుండాం. ఇనా మొక్కముట్టుకు పెరిగేటప్పుడు చుట్టుతిరిగి పెరుగుతుంది. ఎలాఅంటే : వెలుతురూ గాలీ ఉన్న వైపుకి— అనగా పైభాగానికి రెప్పులూ, చీకటి ఉన్న వైపుకి— అనగా భూమికిందికి వేరులూ— పెరుగుతాయి.

ఇందువల్ల, మొక్కలన్నిటికి రెండు ముఖ్యమైన భాగాలుంటాయని తెల్పుకోవచ్చు—ఒకటి : భూమిపైకి కనబడేది, రెండవది : ముట్టిలో పాతుకు పోయేభాగమున్ను.

ఈ రెండుభాగాల్లో ఏఒకటి రెండవదాని సాయంలేకుండా ఓవించలేదు. చెట్టు నిర్మాణమే అంత. ఆకులూ, రెమ్ములూ, పుప్పులూ పెరిగేభాగం గాలిలోనూ, వెలుతురులోనూ పైకి పెరుగుతుంది. రెండవభాగం భూమిలో పాతుకు పోయి, నీటినీ లవణాలనూ పీల్పుకొని, చెట్టుకు నిలకడ కలిగిస్తుంది.

పూర్వకాలమందు మార్యార్ రాజ్యాన్ని రాజాగజసింగు పాలించుతూ ఉండేవాడు. తండ్రికి ఆయన పెద్దకోడుకు అమరసింగు. తండ్రికి కొడుకీక్కి పడకపోవటంచేత, అమరసింగు గద్దియైకక్కుడండ్రా తండ్రి తరిమిచేశాడు.

అమరసింగును వెళ్లిపొష్టున్న ఆ రోజున రాజ్యంలో అంతా దుఃఖించారు. ఇంత పరకు అమరసింగుకు ఆపరాగా ఉంటూ పచ్చిన పైనికులు ఈ సమయంలోకూడా అతనిని విడనాడక, వెంటవెళ్లారు.

అమరసింగు సరాసరి పోయి, పొజహాను దర్శనంచేశాడు. మొగల్ ఫాదుపా పొజహాను, అమరసింగును చూస్తూనే, అతని పాపానపరాక్రమాలను గ్రహించాడు. మొచ్చునుని ఒక గాప్ప పదవి యిచ్చాడు.

కొద్దిరోజులకే ఫాదుపా, తన ముఖ్యానగ రాన్ని థిల్లిసుండి అగ్రాకు మార్చాడు. ఈ పందర్పుంలో అమరసింగుకూ బికసీర్ పున్నది.

ప్రభుపుకూ మధ్యని పేచిపడింది. ఇద్దరూ తనచెతికిందివారే కనుక, సులువుగా పేచి విషగొట్టివచ్చునని ఫాదుపా తలచాడు.

ఐతే - అమరసింగుకు ప్రతికూలంగా కుటులు జిడిగినై. పగవాళ్లు ఎక్కువైనారు. ఫాదుపాకు స్వయంబావురమిది బన సలబత్ భాన్ బద్దశక్తువయ్యాడు. శత్రువులు ఎంతగా ఎక్కువైనా, ఎదుపడి అమరసింగును ఎదిరించటానికి ఒకక్కళాకూ ఘైర్యం చాలిందికాదు. అందు చేత లోలోపలనే గోతులు తీస్తా, అతన్ని ఎలా లొంగచియడమాతని, సమయంకోసం కనిపెట్టుకునివున్నారు.

అమరసింగూ సలబత్ భానూ రెండు పక్కలుగా ఏర్పడ్డారు. ఐతే, సింగునుగురించి ముందుగానే ప్రతికషులు నూరిపోయటం చేత, ఫాదుపా తలకు విషం ఎక్కుపోయి పున్నది. కనుక, అమరసింగు ఏమి చెప్పు

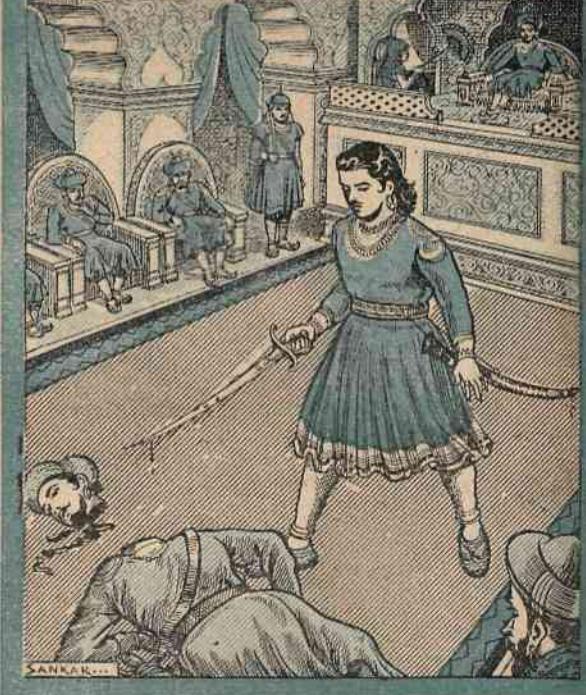
కొన్నా ఫాదుపా వినిపించుకోలేదు. అమర సింగును దోషిగా ఎంచి, జరిమానా విధిం చాడు. పైగా, ఆ అపరాధరునుము పసూలు చేయటానికని తన బావమరిచి బన సలబత్ రౌన్‌నే నియమించాడు.

సలబత్ కొన్నా అపాంకారపూరితుడు. తన కోరిక ఘలించినందుకు పాంగిపోతూ, ఒకనాడు నిండు దరావురులో 'విమి, రుసుము చెల్లిస్తావా, లేవా?' అని అమర సింగును నిలదిసి అడిగాడు.

పొరుషవంతుడైన సింగుకు ఈ మాట ఈటెపోటుయింది. 'ఉండు, ఇప్పుడే, ఇక్కడే చెల్లించివేస్తా' నంటూ, ఖద్దందూసి సలబత్ను నిలువుగా తెగవేశాడు. దరావురంతా నిశ్శబ్దమైంది. ఫాదుపా అమర సింగును దూషించాడు. ఫాదుపాను లక్క చేయక, మాటకు మాట బదులుతీర్చాడు అమరసింగు.

ఆంతలోనే, విచ్చుకత్తులతో సిద్ధంగా పున్న అమరసింగు పైనికులు ఖాన్ బలగం పైన తలపడ్డారు. పొరు జరిగింది. కొద్ది సేపటిలోనే నెత్తుచూలవలు ప్రవహించినే.

ఫాదుపా ఉగ్రుడై, 'సింగును పట్టండి, వంపండి!' అంటూ హాచ్చరికచేశాడు.

ఆ సమయంలో అమరసింగు కొదుమ సింగంలాగా యుద్ధరంగంమీదికి ఉండికాడు. శత్రువులు ఆతనిని చుట్టుముట్టారు. అందరిమధ్యనీ ఆతని ఖద్దు మెరువులాగా మెరిసింది. ఒక్కచెతితో వాళ్ళనందరినీ చెండాడి, నేలకూల్చార్చారు. ఆందరి తలలూ తెగిపడినై. ఫాదుపానుకూడా వేటువేయాలనుకున్నాడు. కానీ, ఈ సంగతి తెలిసి, ఫాదుపా జనానాకు పొరిపోయి తల దాచుకొన్నాడు.

ఆగాలోని యెర్రకోట రక్తమయమై పుంది. కోటలో పరివారమంతా గజగజ

SANKAR

పట్టికపోతున్నారు. అమరసింగును కన్నెత్తి ఐనా చూడలేకపోయారు ఒక క్రూర్మా. శత్రువులనందరనూ తునుమాడిన అమరసింగు అలోచిస్తూ, మెల్లగా అడుగులు వేసుకొంటూ నడుస్తున్నారు.

మరునాదు—ఘాదుపా ఒక బంగారు పళ్ళిం దర్శయమందిరంలో పెట్టించి, 'అమరసింగు తలకాయ ఎవరైతే కొట్టితెస్తారో, వాళ్ళకి ఈ బహుమానం' అని ప్రకటించాడు. ప్రకటన విన్నారేళాని, ఎవ్వరూ సాహసించి ముందుకు రాలేదు. చివరకు, అమరసింగు బావమరిది,

అర్థునగౌడ్ ముందుకు వచ్చాడు. 'తొందర పడవద్దుసుమా' అని ఘాదుపా పొచ్చరించాడు. 'తెలిసే వచ్చా'నన్నాడు అర్థునగౌడ్.

ఓంతవరకూ బావమరదు లిద్దరకూ మనస్సర్ధలుగా ఉంటూవుండె. ఐనా గౌడ్, తెచ్చి పెట్టుకున్న చిరునఫ్యూటో అమరసింగు పద్ధకు వెళ్ళి, ఘాదుపాతో రాజీ పడమని హితభోధ చేశాడు. ఈ మాటకు అమరసింగు తాచులాగా లేచాడు. ఎలాటతేనేం, ఉభయులూ ఘాదుపా దర్శనంచేసుకోవబానికి గౌడ్ అతనిచేత వప్పించాడు.

ఇద్దరూ ఒక చిన్న ద్వారంలోనుండి వెళ్ళటానికి ఏర్పాటు జరిగింది. తీరా అక్కుడికి వెళ్ళేసరికి, ఆ ద్వారం పొల్పిగా వుండి తలకు తగిలేటట్టు కనిపించింది. తల వంచడమంటే అమరసింగుకు మనస్సరించలేదు. అప్పుడు గౌడు, ప్రక్కనే వున్న ఒక కిటకి చూపించి, దానిలో కాళ్ళు దూర్చి ముందుగా సింగును దిగమన్నాడు. అమాయకుడైన అమరసింగు కొంచెమైనా అలోచించక, బావమరది చెప్పినష్టే చేశాడు. అమరసింగు కాళ్ళను కంతలో దూర్చాగానే, గౌడు అతని గుండెలో బాకు గుచ్ఛిపేశాడు! అమరసింగు నిస్సపోయుడైనాడు. ఐనా,

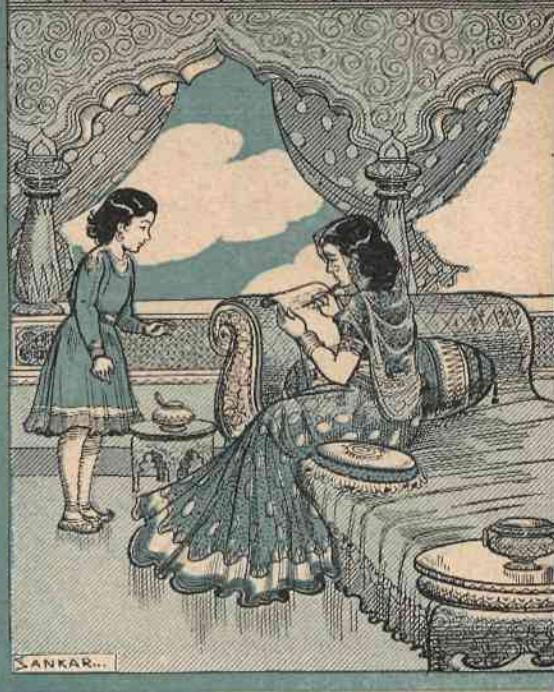
అతి ప్రయత్నంమీద ఆ ద్రోహాని ముక్కు
నరికివేసి, మరీ ప్రాణాలు విడివాడు.

తక్షణమే, అర్జునగౌడు తన బావమరది
తలను తెగవేసి, ఎంతో గర్వంతో శాధుషాకు
బహుమతిగా తీసుకవెళ్ళాడు. ఐతే, శాధుషా
అర్జునగౌడ్ చర్యలను వినగానే, అతను
పరమద్రోహా అని తెలుసుకొని ‘ముఖానికి
మసిపూసి, గాడిదపైన కూర్చోబెట్టి ఊరే
గించి, తల తీసివేయు’మని భట్టులకు
ఆజ్ఞాపించాడు.

తరువాత—ఆమరసింగు మరణవార
అతని భార్య హరిరాణి చెవినిపడింది. ఆమె
పతితోపాటు సహగమనం చేయాలను
కున్నది. ఐతే, పతి కళేబరం శాధుషా
కోటలో చిక్కుకొన్నదాయే! ఎలా?

అప్పుడు శారుషాలి ఐన రాముసింగు—
అమరసింగు మేనల్లాడు—బక నూరుమంది
సైనికులను వెంటబెట్టుకుని, ‘మామయ్య
శవం నేను తెస్తా’ నన్నాడు, ఘైర్యంగా.
పాపం, పసివాడివల్ల నేనుపుతుంది? అకార
ణంగా పిన్నవాడు మొగలులకు బలి ఐపో
తాడో! అని హరిరాణి దూరం యోచించింది.

అప్పుడు గత్యంతరం లేక, ఆమె తన
మరది భల్లూసింగును బతిమలాడింది.

SANKAR...

భల్లూసింగుకి ఆమె భర్తకి యేనాటినించే
మాటలులేవు. ఐనా, ఈ ఆపదసమయంలో
ఆమెకు వేరే దారి తోపలేదు.

“ నాయనా! — నీ అన్న తురకల చేతు
లలో ఘారమరణం పాంది, నన్న విడనాడి
పోయారు. సహగమనంచేసి ఆయనతోపాటు
స్వగ్రం చేరటమే నాకు తరణోపాయం. ఐతే,
ఆయన కళేబరం ఎర్రకోటులో చిక్కుకు
పోయింది! మహావీరుడైనటువంటి నీ అన్న
కళేబరం ఎలాఐనా తీసుకురా. దిక్కులేని
నాకు గతులు కల్పించు. కుటుంబగోరవం
నిలుపు. రాజపుత్రపారుషం చూపవలసిన

నమయం వచ్చింది. తే, వెళ్లు!” అని లేఖ
ద్రాసి పంచింది అమె, మరడిక.

లేఖ చూడగానే భల్లూ మనము ఊగిన
రాడింది. ఊరుకుండా మనిషించింది
కాని, ఆతనివాలకం కనిపెట్టి ఆతని భార్య, “మీరు ఇంట్లో వుండండి. నేను పోయి
కళైబరం తీసుకుపస్తా”నన్నది. ఈమాట విన
గానే భల్లాకు పొరుషం పొంగింది. తక్షణమే
పరివారాన్ని - వెంటబెట్టుకొని బయలైరాడు.
భల్లాతో పసివాడు రామేసింగుకూడా వెంతు
బడ్డాడు. భల్లూ తన పరివారంతో—

“మహావిధడైన నా సోదరుని ఆత్మ
మనవైపు చూస్తున్నది! ఆతని పంశగౌరవం
నిలవడమో మంట కలపటమో మన చేతు
లలో పున్నది!!” అని హాచ్చిరించేసరికి,
‘మేము విత్యాగాన్నయినా చేస్తా’ మని విరు
లందరూ ప్రమాణంచేశారు.

ఈవిధంగా ఐదువందలమంది విరులతో
భల్లాసింగూ, రామేసింగూ బయలైరి,
చెప్పుకొని, తన్నయులపుతారు.

పాదుషా కోటలోకి చేరుచుకుపోయి, అమర
సింగ్ కళైబరమున్న చేటికి చేరుకున్నారు.

కళైబరం చూచి భల్లాసింగు జలజల
కన్నిరువిడిచాడు. తక్షణమే దానిని భుజాల
పైన వేసికొని, దొడుతీచాడు !!

అంతలోనే మొగలులు మేలుకొన్నారు.
సంజ్ఞలుచేశారు. రాజపుత్రవీరులను చుట్టు
ముట్టారు. కాని రాజపుత్రసైనికులు పొరాడి,
శత్రువులు భల్లాసింగు వెంటపడకుండా
నిలిపిచేశారు. అప్పటికే, భల్లాసింగు కోట
దాటి ఎంతేదూరం వెళ్లి పోయాడు.

మొగలులు పూరుకోలేదు. శత్రువులను
తరుముకొనిపోయి, హరిరాణి సహగమనం
చేసే తాపుకు చేరుకొన్నారు. కాని, వాళ్లు
చేరుకునేసరికి ఆమె సహగమనం విఅటం
కమూ లేకండా పూర్తిఱపోయింది.

అమరసింగు ఆయ్మాతచరిత్రను ఉత్తర
దేశంలో యావాటికి ఒక అమరగాధగా
భల్లాసింగూ, రామేసింగూ బయలైరి,
చెప్పుకొని, తన్నయులపుతారు.

9 మొవోత్స్వం

	1	2	3	4	5	6	7	9
9	9	9	9	9	9	9	9	9
	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	2	3	4	5	6	7	8	9
8	7	6	5	4	3	2	1	

మూ వరవదని అందిపుచ్చు
కుని, ఈ శిర్షికకింద మరి
అనేక చిత్రాలను పారకులు
యెర్చి కూర్చి పంపినందుకు
చాలా సంతోషిస్తున్నాము.
పారకులు పంపిన తమాపా
లలో కన్ని జవి :—

(1) 9 తెచ్చిది అంకెలతో ఒక
వెడుక గుణకారం చెబుతా.
ఈ ప్రక్కని చూడండి :—

—వ్యాప్తమాని హనుమాయమ్మ - అమలాపురం

(2) 1 మొదలుకుని (8 అంక తప్ప) 9 వరకు గల అంకెలను వరసగా వెయ్యా. ఈ
సంఖ్యాను 9 చేతగాని, తెచ్చిదిచే గుణింపటడే మరి ఏ యితర సంఖ్యాచేతగాని గుణించు.
అలా గుణించగా వచ్చే జవాబులోని చిత్రం చూచుకో. మచ్చుకి :—

$$1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 9 \times \ 9 = 111,111,111$$

$$1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 9 \times 18 = 222,222,222$$

$$1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 9 \times 27 = 333,333,333$$

ఇదేమో స్తరుగా 36, 45, 54, 63, 72, 81 చేత గుణించిచూడు.

—యం. వి. యం. రామలింగేశ్వరరావు - 'భట్టిప్పాలు

(3) ఏ అంకసంఖ్యా 9 చేత భాగించగా వచ్చే శేషం కనుకోవటంలో గమ్మతు :
ఉదాహరణ :— 33785 అనే ఒకసంఖ్య తీసికో. ఈ అంకెలన్నిటనీ కలుపు. అనగా—
 $3 + 3 + 7 + 8 + 5 = 26$. 26 నె మళ్ళీ కలుపు, అనగా $2+6=8$. ఈ విధంగా
33785 ను 9 చేత భాగిస్తే వచ్చే శేషం 8 అని వెంటనే చెప్పేనుకోవచ్చు. ఇదేమో స్తరుగా
ఎంతపెద్ద సంఖ్యనైనా 9 చేత భాగించటంలో వచ్చే శేషం చెప్పగలం.

—పి. సంఘ్య - నెల్లూరు

[వచ్చేనఁల మరికన్ని]

బదులు చెప్పు

1. ప్రపంచంలోకెల్లా పెద్దదీపం ఏది ?

ఇంగ్లండు
గ్రెనాండు
బోర్సియో

2. క్రిందినదులలో ఏది పెద్దది ?

నింధు
బ్రిషట్టువుత్ర
గంగ

3. ప్రపంచంలోకెల్లా పెద్దగ్రంథాలయం ఎక్కుడ వున్నది ?

అమెరికా
బ్రిటన్
రష్యా

4. హలంపట్టిన కవి యొవరు ?

శ్రీనాథుడు
పోతున్
పెద్దవున్

5. అచ్చుయంత్రాన్ని మొట్ట మొదట టు కనిపెట్టింది ఏదేశం ?

భారతదేశం
శుజిప్ప
చైనా

6. పెలిగ్రాఫ్ కనిపెట్టింది ఎవరు ?

ఫోర్స్
బెర్
ఎడినన్

పిల్లిబావగారి కాశీయాత్ర

పుణ్యం సంపాదించుకుండామని పిల్లిబావగారు కాశీయాత్రకు బయలుదేరారు. త్రైవలో ఒక ఐల్సీ, ఒక ఉడుతా కనుపించి మేముకూడా వెంటవస్తుమన్నాయి. పిల్లిబావకు సంతోషం కలిగింది. ‘సరే, రంది’ అన్నారు. ఆప్యుడు ఐల్సీ ఉడుతా రెండూ వెంటదే బయలుదేరాయి. ఒత్తే, కొంచెందూరం వెళ్ళాక అవి కనుపించ కుండాపోయాయి. పాపం పిల్లిబావగారు ‘పుణ్యానికిపోతే పాపం తలకు చుట్టుకొందే’ అని చాలా విచారించారు. పాపాయిలూ! — ఆ ఐల్సీ, ఉడుతా, ఏమెండోయినయో కనుక్కుగలరా? కనుక్కుగలిగితే పాపం, పిల్లిబావగారికి చాలా సాయంచేసినవారోతారు.

అ ట్రీ చి వరి బో మ్యూ

ఎదట ప్రత్యుక్కమైన ఆ అందాలచిన్నది తన శాపవృత్తాంతం ఇలా ఏనికిది చేసింది :—”రాజకుమారా, నా పేరు రత్నమాల. మా అమ్మకు ఉద్యున వనాలలో ఏహారించడమంటే కుతూహలం. అందుచేత, ఎక్కుడ ఉద్యునం కనిపిస్తే ఆక్కడికి వెళ్ళాడి.

ఒకప్పుడు ఆమె ఒక సుందరమైన ఉద్యునంలో ప్రవేశించి ఆక్కడ చిత్రమైన పండ్లు కోసుకోయింది. అంతలో ఒక ముసలి రక్కసి వచ్చి, “అమ్మాయి! ఒక వాగ్గానంచేస్తే, కావలసిన పండ్లు ఆరగించవచ్చు” అన్నది.

అందుకు నాతల్లి ‘సరే’నంది. అప్పుడు వృద్ధురాలు “నీకు పుట్టిన తెలి బిడ్డను నాకివ్వాలి” అని కోరగా, మాటయిచ్చి మా అమ్మ ఇష్టమొచ్చినన్ని పండ్లు తిన్నది. కొంతకాలానికి నేను పుట్టాను. కానీ, నా తలిదండ్రులు నన్ను దాచివేసి, రహస్యంగా పెంచుతూవచ్చారు. ఇతే—ఈసంగతి ఎలాగో రక్కసి చెపులబడి. అది ఉగ్రురాలై ఒక భూతసర్పాన్ని రాజ్యంలోకి పంపించింది. ఆ సర్పం అందరినీ పొట్టనుపెట్టుకోసాగింది. చివరకు నా తలిదండ్రులు నన్ను రక్కసికి పప్పగించినతరవాతగాని, భూతం రాజ్యంపడిలి పోలేదు.

నేనూ, నా పరివారమూ ఆ రక్కసి భవనంలో ఉంటున్నాము. ఒకనాడు ఒక సుందరాకారుడైన రాజకుమారుడు నా కంటబడ్డాడు. ఆతనిని నా భర్తగా చేసికోవాలెననే ఉబలాటంతో పారిపోవటానికి యత్తించాను. అంతలో ముసిలిది ప్రత్యుక్కమై, నన్నా నా పరివారాన్ని పిల్లలుగా మార్చివేసింది. మా ఉపచార లకుగాను మహిమగల హస్తాలను ఏర్పాటుచేసింది.

తరువాత నేను బతిమాలెనరికి, ఆ వృద్ధరక్కసి జాలివడి “అమ్మాయా! ఏ రాజకుమారుళ్ళింతే చూచి నీవు మక్కువపడ్డావే, ఆతనివల్లనే నీకు శాప విముక్తి కలుగుతుంది” అని చెప్పింది. నీ చిత్రపటం తయారుచేసుకొని, గొడను అలంకరించుకుని, నాటినించి అరాధిస్తావున్నాను. కృపాసేనా! నాకు శాపం తెలగించి పుణ్యంకట్టుకొన్న ఆ రాజకుమారుడవు నీవే!” అని చెప్పి ముగించింది రత్నమాల.

బంటిగీత బోమ్మ

పంచినవారు :

ఎన్. జి. సితారాముచార్య-సకంద్రాబాద్

వినేదం

యఱమాని తన నవుక రుసుసిలచి, యిలచెప్పాడు : “ నీతు ఖాగువడటానికి మంచి అవకాశం కల్పిస్తున్నాను. రెపతనుంచి నీతు వనికి రానక్కరలేదు.”

ఈనెల ‘బదులుచెప్పు’ జవాబులు

1. గ్రిణాండు
2. సందు
3. రఘ్య
4. పాతన
5. చైనా
6. మార్పి

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

జూనీనెల ఫలితాలు

జూనీనెల చంద మామలో ప్రచురింపబడే పాతోలకుగాను, మాకు పచ్చిన వ్యాఖ్యలో ఉత్తమంగా పున్న ఈ దిగువ వ్యాఖ్యలకు బహుమతి యివ్వడమైనది.

వ్యాఖ్యలు :

మొదటి పొతో : మీనుల పంట
రండవ పొతో : మానుల జంట
పంచన వారు :

డి. అజంతాదేవి - చిత్తారు

బహుమతిపొందిన ఈ వ్యాఖ్యలు, సంపిన వారి పెరుతోసహి జూనీనెల చంద మామ పాతోల దిగువని ప్రచురిస్తాము. బహుమతి మొత్తం రూ. 10/- జూనీ సంచిక వెలువదిన వెంటనే పంపబడుతుంది.

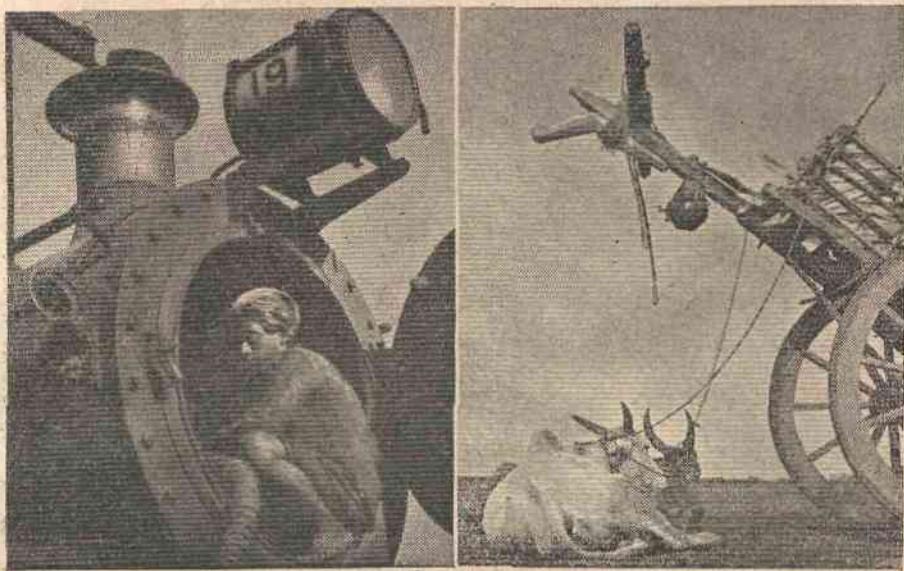
జూలైనెలో

ప్రచురింపబడే పొతోల సమానాలు వివరాలతోసహి ప్రక్ష్పాజీలో చూడండి.

ముఖ్యమూచన :

వ్యాఖ్యలను ప్రక్క పేజీలోని కూపనోలే పూర్తిచేసి పంపాలి. పూర్తి చేసిన కూపను బుక్ పోస్టులో పంపవచ్చి. ఇందుతో ఎటు పంచి జాబులను జతపరచకూడు.

1953 జూలై సంచికలో ప్రకటింపబడి పోటోలకు నమూనాలు

★ ప్రిందు పోటోలకూ పరిషన వ్యాఖ్యలు కావాలి. వ్యాఖ్య ముచ్చత్తిన ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్నపాక్కంలోగానీ ఉండ వచ్చు. మొదటిపోటోకూ రిండవ పోటోకూ వ్యాఖ్యలు సంబంధం కలిగివుండాలి.

★ మే 10-వ తెదిలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా పున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిసి) రు. 10/-లు లపుమానం.

★ దిగువ కూపనలో వ్యాఖ్యలు రెండూ పూర్తి చేసి, ఈ అర్దమాను పెంపాలి.—చందమామ పోటోవ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 26.

★ చందమామ కూపస్టలోగాక, ఇతర విద్యుల పంపే వ్యాఖ్యలు పోటీకి పనికిరావు.

→ చందమా మ పో లోవ్యాఖ్యల పో లో కూపన ←

మొదటి పోటో

వ్యాఖ్య ..... వ్యాఖ్య ..... రెండవ పోటో

పంపినవారి పేరు ..... వ్యాఖ్య .....

పూర్తి చిరునామా.....

వస్తూంది!
విజయ వారి

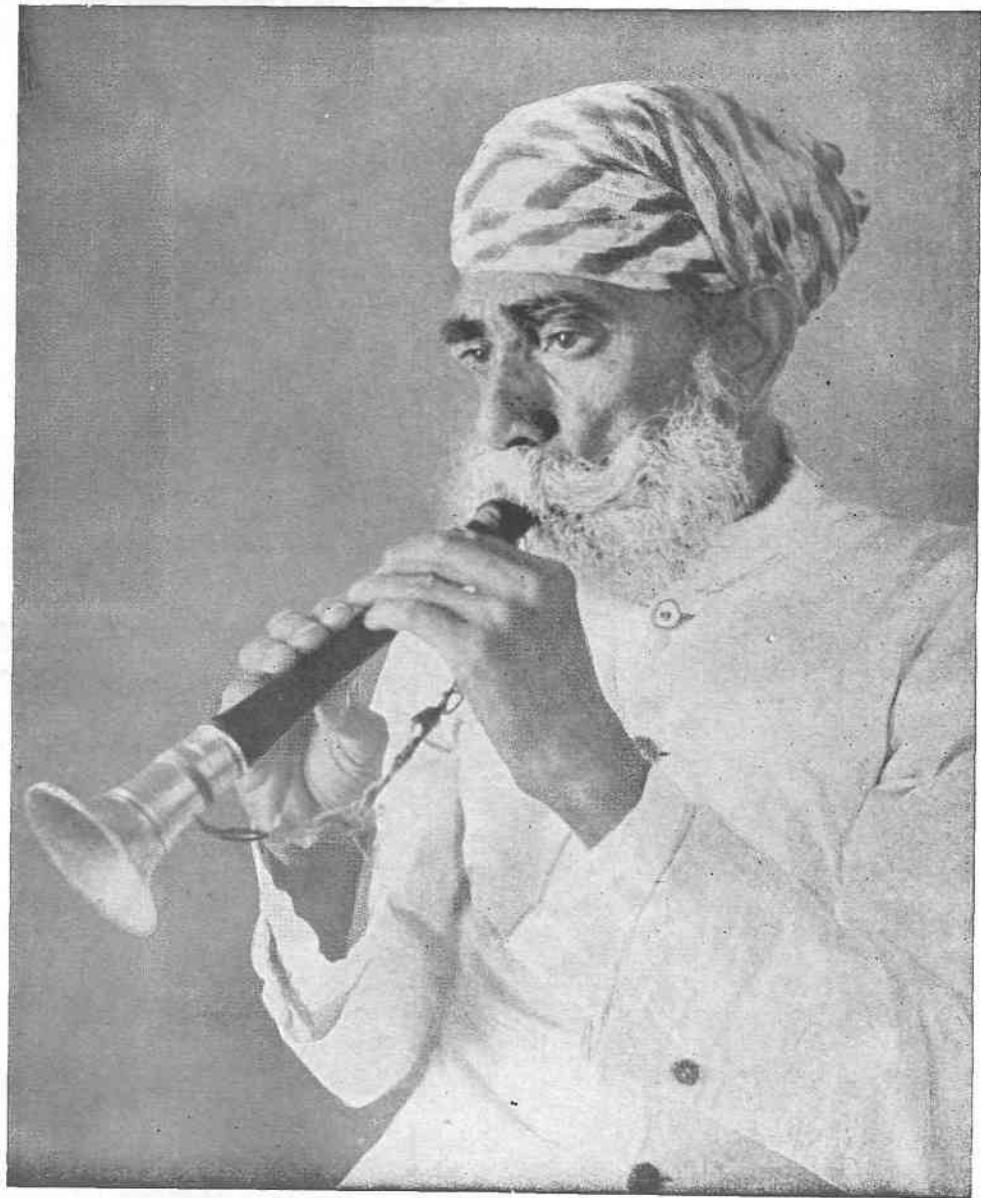
చందుషురం

ఎడ్యుకేషన్
క. కామీ శ్వరరావు
బి.ఎ.

సిద్ధాతులు... నాగిరెడ్డి & మత్తేపాటి

No. 1

శహిరులు
పాండినవ్యాఖ్య

విద్యతీగానం

పంపినవారు:
సి. పి. శ్రీనాథ్ - వెల్లూరు

